

CZECHOSLOVAK

ISSN 0818 - 9129 • REGISTERED BY AUSTRALIA POST - PUBLICATION NO. VBH 7732

Panorama

REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY

1988

ZÁŘÍ

\$2.25

9

TO BYL ZASE MĚSÍC SRPEN

1. 8.- Roztržitý žalářník v NSW opomněl pustit na svobodu jakéhosi dobrého muže, jemuž trest zločinu zrušili už před 18 měsíci: stát žalován pro náhradu škody...

2. 8.- Vůdce austral. opozice Howard bez přípravy otevírá diskusi, v níž v příštích týdnech leckdy málem dojde na facy: s okem upřeným k Vietnamu tvrdí, že vláda musí mít právo omezit přistěhovalce z některých oblastí v zájmu zachování sociální harmonie...

3. 8.- Stávka 9000 hollywoodských scénáristů končí poznáním, že většinu seriálů zvládnou psát podřadné computery, navíc z druhé ruky...

4. 8.- Australská policie pod palbou kritiky, když britská ministerská předsedkyně při návštěvě Melbourne vládnou davem příznivců irských separatistů: ti našťásti nepočítali s tak snadnou kořistí, přišli bez bouchaček...

5. 8.- Části sfingy v Egyptě hrozí zhroutilím, sděluje se... Vyšetřovatelé v USA mají v ruce důkazy o podílu Kuby na obchodu s narkotiky: podobně jako hodné rakety jsou zjevně i hodná narkotika...

6. 8.- Na 77 procent Australanů podporuje názor vůdce opozice, že při těhovalství z Asie by se mělo regulovat, zjevuje průzkum veřejného mínění...

7. 8.- Volební rozpočet místo volebního guláše ve státě Victoria... Čínský disident, profese astrofyzik, při návštěvě Austrálie obviňuje Západ, že zatímco se rozhořčuje nad potlačování lidských práv v SSSR, přesně totéž v Číně nikoho v západním tisku nezajímá: mylí se čínský disident, ani o lidská práva v SSSR se skoro nikdo nezajímá, to takhle Jižní Afrika nebo Chile...

8. 8.- Australská královna znovu babičkou, princ Andrew však veřejně prohlašuje, že z plánované cesty nejmenší princezny ke klonám hned tak něco nebude: po tom, co se ministerské předsedkyně stalo v Melbourne, popularita Austrálie v Londýně hluboko pod bodem mrazu...

9. 8.- Náš milý spolupracovník V. Kříž ze San Franciska promíne, ale nemůžeme to tutlat: jiný člen diplomatického týmu knížectví Hutt River, tentokrát zástupce pro australský stát Victoria, umírá v Melbourne na infarkt, aby se vzápětí zjistilo, že ve své protéze nohy měl zabudovaný magnetofon, převeliký nůž, pistoli a nálož výbušnin, kmotrem jeho vnuka byl sám Arafat /ale aby bylo jasné, s Hutt River to nemělo žádné souvislosti, byl to samozrost/...

10. 8.- Slyšeli jste zapraskání? Byly to švy Asie, když se toho dne počet jejích obyvatel přehoupl přes 3 miliardy...

11. 8.- Šokující zjištění OSN: tisíce dětí jsou ve světě ukradeny, aby byly pak rozprodávány doslova na součástky pro transplantace orgánů, za něž se platí zlatem...

12. 8.- Již dvě třetiny afghánských provincií jsou bez sovětských okupačních vojsk, konstatují pozorovatelé...

13. 8.- USA požadují, aby evropští spojenci na svou obranu přispívali odpovídajícím finančním podílem...

14. 8.- Bouřlivé protiruské demonstrace v Austrálii: Ceauseescu prý nařídil v Transylvánii zlikvidovat všechny obce pod 5000 obyvatel, aby se udělal prostor průmyslu: to se dělá pokrok, když se nikdo nesmí bránit...

15. 8.- Enzo Ferrari, poslední z velkých legend dob, kdy auta byla záležitost pro skutečné chlapy, umírá ve věku 90 let...

16. 8.- Aby Austrálie zastavila rychlé zvyšování průměrného věku obyvatelstva, měla by zvýšit roční kvótu

přistěhovalců na 500,000, konstatuje se: v současnosti je to 130,000, takže stárnem, stárnem...

17. 8.- Královna vyjadřuje souhlas se jmenováním B. Haydena příštím generálním guvernérem Austrálie: republikán reprezentantem monarchie... Francouzský šlechtic krouží letadlem kolem Eiffelovy věže, aby dokázal, že protiletecká ochrana města neexistuje: nicméně slabý odvar M. Rusta, právě propuštěného ze sov. kriminálu...

18. 8.- Austrálie uctívá památku svých 500 vojáků, padlých ve Vietnamu: pozdě, hodně pozdě, ale přece... Pakistánský prezident umírá po atentátu v troskách letadla...

19. 8.- Protesty po celé Austrálii proti zavedení nové daně z vysokoškolské kvalifikace: už nyní jsou absolventi universit dojnou krávou, když za život zaplatí na daních v průměru o \$141,000 víc než ten, kdo šel do fabriky... Vikář anglikánské církve v Nottinghamu doporučuje křesťany ponořit do divoké řeky: trvá na svém, i když už několik lidí utonulo...

20. 8.- Prezident miniaturního, strategicky však klíčového státěku Palau v Tichomoří nalezene s kulkou v hlavě... NATO prohlašuje, že pod peřinkou glasnosti došlo k fantasticky rychlé modernizaci konvenční výzbroje Sovětské armády a dalších armád Varšavského paktu v Evropě: proti novému pancéřování tanků protitankové zbraně neúčinné...

21. 8.- Ehm, ehm, jaksi, že jo...

22. 8.- Australský parlament poprvé zasedá ve své nové budově v Canbeře...

KONEC MĚSÍCE ve světě ve znamení mohutných demonstrací v hlavních městech tzv. pobaltských republik SSSR: žádá se ústy statistických davů ekonomická i politická nezávislost na Moskvě, zpívají se donedávna zakázané hymny kdysi svobodných států, vlají prapory, na nichž není ani stopa po rudé barvě... Polští dělníci znovu nesou svou kůži na trh v mohutné vlně stávek... V USA levice zahajuje koordinovanou kampaň proti kandidátovi republikánské strany na úřad viceprezidenta: přesto demokraté ve průzkumech veřejného mínění ztrácejí půdu po nohama...

Peppku, odskoč se zeptat, jestli by ten transparent pak nepřenechali š.s.polkmu...

... takhle nějak mohlo vypadat setkání demonstrace australských domorodců, kteří jak známo příliš nefandí letošním oslavám 200. výročí příchodu Evropanů do Austrálie, a demonstrace našich krajanů při příležitosti nedávného srpnového výročí, kterému zase nefandíme my. Kresbu nám poslal náš čtenář J. Zappner z Tasmanie.

A nezbývá než jen vydechnout: proboha, přece to nemůže trvat dalších 180 roků...

**...a to zas bude příští měsíc,
určitě!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

Co budete dělat, povídal člověk z Hongkongu, co budete dělat, když odněkud od Indonésie začnou připlouvat lodě a loďky a ti lidé z nich se začnou usazovat třeba kolem Darwinu? Máme přece armádu, vydechli jsem rozpáčitě, ač Austrálie ve skutečnosti armádu nemá, jen se tváří, že má armádu. Počkejte, zarazil mě ten Číňan, který to má už spočítané: počkejte, to nebude vojenská intervence, to bude stěhování národů, přece to znáte z historie, to se stávalo a bude stávat a vy jste první

ÚVODNÍK který není úvodníkem

na ráně; to nebudou vojáci, ale lidé beze zbraně, rodiny - a co vy na to, budete na ně střítlet?

Nejsem v Austrálii tak dlouho, abych všechny záhyby a zákoutí australské mentality znal beze zbytku a dokonale, jedno je mi ale přesto jasné: nikdo tu neví, co by se udělalo, kdyby se stalo, co ten člověk z Hongkongu pro- rokuje a co nám visí nad hlavou. Docela určitě neexistuje scénář pro takovou situaci, docela určitě neexistují v zásuvkách stolů mocných zapečetěné obálky se zdřevlavinou, že jako otevřít v případě, když se sem masově, bez výzvy a bez čekání začne hrnout Asie. Australský parlament se hádá o peníze. S neuvěřitelnou výdrží, bez přestávek, stále dokola. Jistě, asi každý parlament se hádá o prachy, a dobře tak: ale jsou i jiné věci, o nichž je dobré se hádat, jsou i jiné problémy, které je vhodné jasně definovat a vyjasnit. Australský parlament se však hádá vlastně jenom o peníze a nadhodí-li se tam nedopatřením i cosi jiného, odstředivým pohybem se to kvapem žene směrem k okraji, pryč do vesmíru, ven.

Austrálie neví, co by bylo, kdyby bylo. Ba co víc, Austrálie neví ani to, co je, když je: počet ilegálních přistěhovalců se už nyní odhaduje na desítky tisíc, výsledky pátrání po nich jsou směšné; podle očitých svědků skoro každou noc odkudsi mimo na kontinent přilétají jakási letadla, nejasné na čem, která neexistující protivažadná obrana není schopna ani identifikovat, natož aby s nimi něco dělala. Tvrdí se, že na letišti v Sydney cestující se zámoří čekají někdy dlouhé hodiny, než je byrokratická hydra pustí do země: desetitisíce kilometrů pobřeží jsou přitom zcela nechráněné a jejich občasné letecké sledování, které by v době míru mělo být tím nejpronejším a nejdůležitějším úkolem vojenského letectva, které se jinak dlouho v nose, se na základě absurdního konkursu svěžit neznámé soukromé firmě, samozřejmě té nejlevnější - řídí se přece háda o dolary/, u níž se po měsících s údivem zjistí, že vůbec nemá letadla, na nichž by mohla létat.

V Austrálii se v tuhle chvíli dost mluví o přistěhova- lecké politice. Začalo to nečekaně a nechtěně, ale opozice, jak to s ní/už zatraceně dlouho/ vypadá, dost často spadne do něčeho, aniž vlastně chtěla. Ale budiž, začalo se a zjevně bylo začít potřeba: a hned se hrozí prstem, že kvůli slovům může země přijít o peníze, protože nedostane kšeft ten či tenhle. A tak je jasné, že vše se zase rozplyne, protože najednou všichni mají zájem, aby znovu bylo něco po pěšině. Když jde o dolar, tek věc je doopravdy vážná.

V přeplněné Asii po sobě šlapou tři miliardy lidí, v Austrálii soused od souseda žije někdy tak daleko, že se měsíce nevidí. Na kvalitní půdě v nížinách se pasou ovce nebo taky vůbec nic. Potentát komunistické Číny, když ho vzali do letadla, u okénka nad tím prázdným jen vydechli, to snad není možné, a tvářil se prý velmi zamyšleně. Pláše ve slunci jen svítí, pivo teče a je dobře vychla- zené. Ale jako vždycky - kdo dožije, ten uvidí.

Z OBSAHU

Panoráma č. 8, ročník III., zříť 1988

To byl zase měsíc srpen.....	2
Úvodník, který není úvodníkem.....	3
J. Kovářiček: One Australia... Which one?.....	4
V. Kříž: Země tradic a Indiánů.....	6
P. Chudožilov: Óda na ptačí strom.....	7
O. Ulč: Pár poznámek.....	8
V. Donát: Přistěhovalecký otazník.....	9
Jak s chlebem, tak s lidmi.....	10
J. Špiegl: Popis jednoho zápasu - V.....	11
Svět čekal, co se stane.....	13
V. Kříž: Byl jsem konzulem Mutt River - V.....	13
V. Hora: Berlín 88.....	15
AI o věcech kolem Řípu.....	16
J. Sýkora: Moje dobrá stránka.....	17
V.N. Duben: Svědectví z Afghánistánu.....	19
O knihách nových a jiných.....	20
Kultura.....	20
Na SBS TV.....	21
Sport.....	22
Hladovkou proti perzekuci.....	23
U nás v.....	23
Z dopisů.....	23

U sydneyjské opery stiskl spoušť fotoaparátu Pavel SINDELAR /snímek na titulní straně/.

STALO SE • NESTALO SE KOLEM PANORÁMY

V Austrálii končí zima, ve "zbytku světa" ovšem vrcholí léto: komunikace s přespolními autory tím poněkud ztí- žena, neboť o dovolené přechodně zmizeli v různých kou- tech zeměkoule. Doufáme, že všemi úklady a nástrahami divokých končin projdou ve zdraví.

PANORÁMA CZECHOSLOVAK PANORAMA CESKOSLOVENSKÁ PANORAMA

- A REVUE FOR CZECHS AND SLOVAKS •
- REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY •

35 Massey Street, Doncaster, Vic.3108, Australia
Tel.: (03) 848 9802

Vydavatel Czechoslovak Panorama • Redaktor Jiří Hodač
• Tisk Newsprinters Pty Ltd •

Řídí redakční rada. Podepsané materiály - i značkou či pseudonymem - vyjadřují názory autorů, které se mohou i zásadně lišit od názoru redakce.

Obsah inzercí odpovídá poskytnutým údajům. Informace o předplatném na str. 21.

Uzávěrka pro externí materiály vždy 20. dne v měsíci. Nevýžádané rukopisy se nevracejí.

zeno s potomky německých usedlíků během první světové války. A podobně to bylo i za druhé světové války - vybuďovaly se internační tábory.

Austrálie otevřela své brány světu po roce 1945, ale nebyl to čin viditelně humánní. Vládě šlo především o levnou pracovní sílu a na dva roky posílala dřít do buše i lidi s profesionálními kvalifikacemi - jaké to plýtvání talentem, jaké to maření lidských osudů. Mnozí z těchto imigrantů byli obětmi poválečného politického přeskupení v Evropě. Ještě v roce 1968 Austrálie o přistěhovalce usilovala a dokonce sem lidi lákala pomocí inzerátů. Co jen se naslibovali na úřadě ve Vídni!

V australské imigrační politice lze vždy sledovat převahu zájmů ryze sobeckých nad projevy šlechetnosti. Je to celkem pochopitelné a nelze to ani příliš komu zazlívat, zmiňují se jen o tom proto, aby bylo jasno, že se tu dokonce života nemusíme cítit poníženi zavázání. A že diskriminace přistěhovalců i nadále trvá, je rovněž očividné - stačí se porozhlédnout po sférách vlivu a moci: kolik tam vidíme "etniků?" Nejlépe se tu prosadili podnikaví jedinci, kteří si své finanční pozice vybudovali soukromě. Ale ani tu diskriminaci nelze Austrálii příliš zazlívat, kde na světě diskriminace menšin neexistuje? Pamatuji, jak vydatně bujel rasismus v naší rodné vlasti.

Moderní Austrálie je stále ještě společností velmi mladou a národnostně nedotvořenou. Její národnostní tradice jsou příliš malé, aby se na nich dalo spolehlivě stavět. Skutečností je, že již dávno není anglickou kolonií a její obyvatelstvo je směsí ras i národností. "Multiculturalismus" lze považovat za rozumný program; nejen odpovídá společenské realitě, ale je vysloveně prospěšný, neboť znamená kulturní obohacení společenského života.

Souhlasím ovšem s požadavkem nějakých společenských idejí, které státní společenství udržují a zabezpečují. Domnívám se, že v tomto případě účinnější jsou požadavky občanské - řečeno jinak: národnosti zůstávám Čechem, avšak jsem zároveň i loajálním občanem australským. Národnostní rozdílnosti nemusí nás znepokojovat, pokud budeme všichni podporovat australskou státnost. Nejde mi jen o to, aby byla respektována národnost obyvatel, jde především o respekt a úctu k jednotlivci, neboť tento požadavek je základním pilířem skutečné demokratické společnosti. A požaduje-li po nás vláda / a zcela právem / občanskou oddanost, máme i my právo požadovat po ní plnou důvěru. Máme tak ku příkladu právo očekávat, že nás jako své občany bude ochraňovat všude, včetně země našeho narození. Tak tomu zatím není; a jestliže není naše australská vláda ochotna hájit nás před ohrožením ze strany režimu v naší rodné zemi, pak naše občanství není věru plnotučné. My, emigranti političtí, jsme přišli do Austrálie právě pro svou lásku ke svobodě a demokracii, za kterou jsme byli ochotni položit osobní oběti, a toto přesvědčení je velkým darem naší nové zemi. Zachováním a rozvíjením naší osobnosti můžeme prospět Austrálii více než snahou přizpůsobit se, jen abychom se zalíbili. Je ovšem jen na nás tuto situaci australským politikům vysvětlovat.

Naštěstí tu existuje hodně inteligentních rodilých Australanů, kteří nemají předsudky a našeho kulturního / i ekonomického / přínosu si váží, jako my oceňujeme jejich laskavou toleranci. Jestliže se poslední dobou nálada mění a začínají se vyměňovat emoce nevlídné vůči emigrantům, je i naším úkolem přispět do diskuse. Austrálie má ty nejlepší předpoklady pro skvělou budoucnost, pokud ale nezvítězí hloupost a malichernost lokálního patriotismu.

TRAPI VAS KILA???

Potřebujete poradit a pomoci? Nerozpakujte se, zavolejte!

Tel.: (03) 878 9254

MUSÍME SE UŽ JEDNOU NAUČIT PRUŽNĚ REAGOVAT NA UDÁLOSTI V POLITICKÉM ŽIVOTĚ... Vladimír Jiránek

V HORÁCH

přijde chvíle pravdy: prvotřídní výzbroj a výstroj Vám umožní dokonale uplatnit Vaše sportovní umění a vychutnat krásy všech lyžařských terénů, ale také
CHRÁNÍ VAŠE ZDRAVÍ!

PRODEJNA

SNOW - SKI

je místem, kde svou cestu za sportovním zážitkem začíná každý, kdo hory zná a doopravdy jim rozumí!

Evropské zboží

LYŽAŘSKOU VÝZBROJ TAKÉ PŮJČUJEME A OPRAVUJEME!

MÁME PRO VÁS I NOSIČE LYŽÍ NA AUTA, SNĚHOVÉ ŘETĚZY A DALŠÍ VYBAVENÍ PRO VÁŠ VŘZ!

NABÍZÍME TAKÉ VŠE PRO PEŠÍ VÝLETY DO BUŠE!

SNOW - SKI

Tooronga Village Shopping Centre, Shop 25, HAWTHORN EAST, Vic. 3123, Tel.: (03) 822 7437

nebo 68 Whitehorse Road, BALWYN, Vic. 3103, Tel.: (03) 817 4683

Chťe mluvit s PEPOU BLAHOVCEM nebo ROBERTEM ŽALMA-NEM, dvojnásobným mistrem Československa ve sjezdovém lyžování!

Suma Pejml

MLUVÍME ČESKY!

BEZ INZERCE BY PANORÁMA

NEMOHLA EXISTOVAT...

PANORÁMA nedostává od státu žádnou podporu.

Děkujeme všem firmám i jednotlivcům za inzerci, která umožňuje existenci nezávislého časopisu pro Čechy a Slováky!

Země TRADIC & INDIÁNŮ

Svého času jsem si pohněval pár čtenářů, když jsem Ameriku nazval v jednom z exilových časopisů trochu literárně "zemí kovbojů a Indiánů". Samozřejmě - žijete-li ve velkoměstě, odkud nevytáhnete paty /a mnozí ke své škodě v samé honbě za penězi ten zájem ani nemají/, pak skutečně na obě jen stěží narazíte. Ale tady u nás v San Franciscu, pokud nepřichází "Mohamed k hoře", dojde se mu připomenout sama a pěkně pod nos. A tak i ten, kdo by byl líný cestovat za Indiány někam do rezervací v horách severní Kalifornie či Arizony, si přijde na své. Indiáni tu totiž pořádají svá setkání přímo v centru města, v parku na náměstí před městskou radnicí, City Hall, s typickou bílou kopulí, jakou mají mnohé americké státní budovy.

Ten poslední "velký potlach" trval dva dny - a bylo se na co dívat! Indiáni, kteří se sjeli z celých Spojených států, byli oblečení v malebných krojích. Asi těch svých nejkrásnějších, protože na programu celého setkání byly soutěže o nejhezčí indiánský kroj. Na trávníky bylo přineseno několik velkých bubnů, postavena tribuna, na kterou zasedl "velký náčelník", pod tribunu se posadily indiánské babičky v kožených šatech, zdobených třásněmi a barevnými korálky. A pak už se jen tančilo, zpívalo, bušilo do bubnů až do večera. Abych pravdu řekl, nevěděl jsem kam skočit nejdřív, protože jeden kroj byl krásnější než druhý, v kole se míhaly přeprstě barvy i obličej, zdobené válečnými malbami, modré a rudé peří, tomahavky a kopí a dýmky míru. A litoval jsem jen, že nemám čtyři - ne, alespoň šest rukou, abych mohl fotografovat zároveň dvěma aparáty a natáčet na magnetofon ty divoké písně a hudbu, která vyvěrala odněkud z pradávna,

kdy ještě nestálo to město kolem, kdy tohle západní pobřeží Ameriky byly jen hory, na kterých sídlila tajemná božstva - a lesy z eukalyptů, borovic a sekvojí.

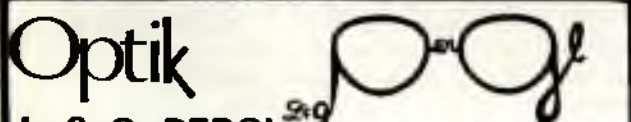
A byl tu také velký indiánský trh, kde to na stáncích vonělo jemně vydělanou kůží mokasin, zdobených korálky, kde jste si mohli koupit štít a vyřezávané sošky a dýmky míru a pazourky, ze kterých dělají Indiáni špičky kopí a šípů. A tradiční stříbrné šperky s tyrkysy. Ale také moderní a zajímavou indiánskou grafiku, vycházející ze starých tradic.

Měl jsem příležitost nahlédnout i do letáček a programů státních institucí, nabízejících Indiánům možnosti studia a vzdělání v zajímavých oborech. O tom, že mnozí chytří tyto nabídky využívají, svědčily básně indiánských literátů, malby a grafika malířů. A také filmový festival Indiánů v San Franciscu, na kterém se každoročně se svými díly představují jejich filmoví amatéři a poloprofesionálové.

Ať už v civilu či krojích a pomalování válečnými barvami /včetně půvabně okrojovaných dětí v oděvech z rudého a modrého peří/, nevykopali tentokrát Indiáni válečnou sekeru, jak se to stalo před lety, když obsadili nedaleký ostrov Alcatraz v zálivu San Franciscu - a k nám, "bílým bratrům", se teď chovali zcela mírumilovně a úplně v rozporu s tím, co zná čtenář indiánek a diváci filmů o Vinnetouovi. A tak když jednoho z méně ukázněných "rudých bratrů" přemohla "ohnivá voda" a usnul uprostřed tanečnicků, tvářili jsme se všichni bez rozdílu, že tohle malé "faux pas" nepozorujeme. A všechny skalpy zůstaly na svých místech.

Potomci bílých osadníků pořádají v San Franciscu každoročně také svou slavnost - "Harvest Festival". Je to náramná podívaná, už jen proto, že se tu sejdou se svými díly umělci ze široka daleka Kalifornie. A tak jsem tam našel stánky uměleckých kovářů, vystavujících velice pěkně kované a tepané předměty. Československo jim ihned připomněl jeden z nejznámějších kovářů, Alfréd Habermann st. z Jihlavy /před časem vytvořil např. mříže a jiné kované předměty pro rekonstrukci Národního divadla v Praze/, člen asociace amerických kovářů, kterého dobře znají v celých Spojených státech. A pak další lahůdky pro milovníky umění - keramika, sklo, grafika. A hudba starých nástrojů prvních osadníků, uvádějící návštěvníka spolu s pořadateli a prodávajícími v malebných krojích z 19. století do historie. Včetně souboru amerických lidových písní a tanců, kde muži v plandavých kalhotách s kšandami a kostkovaných košilích vytácejí cudné dívky ve zvonových sukních s bílými čepci za doprovodu vzravných houslí a rozladěného píána.

Také tohle je Amerika. A taková ještě žije, dodáte-li si odvahu a vytáhnete paty z města, tam mezi venkovany do zlatokopecských měst, do hor a lesů. Vždyť v každém z nás určitě dřímá alespoň kousek romantika.

Optik
L. & G. PERGL
Spectacle Makers
Telephone **663 6242**
57 PELHAM STREET, CARLTON, 3053

SLEVA ČTENÁŘM
PANDRÁMY

Panorama V PRODEJI:

Nemůžete-li využít nesporných výhod předplatného, je pro Vás Panorama připravena v následujících prodejních novin:

MELBOURNE	- prodejna tisku v Ackland St., St. Kilda, nedaleko rohu Barkly St.
SYDNEY	- Bondi Beach Newsagency, 134 Campbell's Pde., Bondi Beach
	- Porter Newsagency, 203a Castlereagh St., Sydney

P. CHUDOŽILOV

Óda na PTAČÍ STROM

Dřevěnou lavici lemující severovýchodní stěnu veřejné toalety na horním konci Parku svatého Teodora ve švýcarské Basileji trvale obsadili asociálové. Druhá toaleta, na spodním konci, patří homosexuálům a narkomanům, kteří s asociály nadržují. Asociálové, bývá jich pět nebo sedm, čuří kolem sebe. Místo do hvězdnatého nebe jsou melancholicky zahleděni do osudově nekonečného, plechového řetězu autáček, které přivádí a zase zpět do vesmíru odvádí Wettsteinův ocelový most. Nepřipadá mi, že by byli šťastni méně nebo více než ostatní lidé. Červené víno si nosí v papírových taškách z relativně drahého španělského obchůdku u dětské nemocnice. V obchodním domě by to měli výrazně levnější, ale museli by šlapat o pár metrů dál. V papírových krabíčkách, ve dne zastrčených pod lavici, přechovávají peřiny, nádobí a jiné věci, které potřebuje člověk žijící ve Švýcarsku bez bytu. Ráno si přisedávají lidé přespávající za pranepatrný poplatek v nouzové noclehárně svatého Teodora: praví asociálové jimi však myslím trochu pohrdají.

Uprostřed parku mezi toaletami si pod tajemným stromem gingo hrají děti, také pověstný basilejský černoušek Bulio, kterého si pěstouni, nejspíše misionáři, přivezli z cesty po Africe. Děti se, alespoň na pohled, nebojí ani homosexuálů ani asociálů. Bedlivě strukturovaná společenství obývají nerušeně svá dědičná území, trochu jako ptáci strom: někdo rád v dutinách, jiný zase jen tak na větvi, někteří budují nákladná hnízda. Nazývám je pomocně asociály, ale mohl bych mluvit také jen tak třeba o čumilech. Má smysl lepit cedulku s názvem na tvora, který si tady žije podle své chuti a podle svých možností, zrovna tak jako já? Nepřekážejí; spí pod peřinami i za mrazu šediváku; když je večer mímám na své procházce, zajímají se spíš o mého psa, jediného českého teriéra ve švýcarské konfederaci. Lidé přicházejí a odcházejí, praví se v Thákurově Zahradníkově: posádka lavice se vyměňuje, občas někdo umře a jiný po něm zdědí většně provlhlou peřinu. Fascínuje mě ani ne tak tento ostrůvek mimosvěta sám o sobě, jako spíše fakt, že asociálové nikoho nedráždí. Nepořádají na ně hony; nestrkají je násilně do sociálních zařízení; nepíší o nich slabomyšlné soucitné články do novin; nešťourají se v jejich soukromí; nikdo se neptá vzrušeným tónem, kde berou peníze na ten chlast. Nikdo je nepovažuje za vydědence společnosti a myslím, že ani oni sami sebe ne. Šaty, které nesou na sobě, si u nás kupují zámožnější lidé v Tuzexu. Když se jim náhodou dostanou do ruky hotové peníze, okamžitě je poctivě prochlastají. Jejich zájem o španělská vína je ohromující.

Za bouření zvonů kostela svatého Teodora pozoroval jsem nedávno za sedmé hodiny ránní, jak jeden z nejúctyhodnějších asociálů, rozpadající se osmdesátník, anebo možná zpustlý sedmdesátník, vzal z nedostatku možnosti

pít víno alespoň náruč prázdných flašek a s nesmírnou obratností jimi žongloval asi jako starší dorostenky na spartakiádě v Praze. Všichni koukali pochvalně. Dokonce i otrávený policajt s vysílačkou: chvíli pozorně přihlížel, pak si to zkusil taky. Buďto měl obě ruce levé, nebo mu prostě chyběl cvik, neměl takovou zručnost s fenoménem lahve, moc mu to nešlo. Dokonce si přitom dokázal shodit služební čepici se znakem basilejského kantónu. Asociál mu to s převahou předvedl ještě jednou: jenže tentokrát mezi lahvemi kmitala i služební policejní čepice. Asociál v tu chvíli uprostřed pohyblivého oválu vypadal trošičku jako svatý na nebi, obklopený skleněnou svatozáří. Nebo jako hvězda na nebi, plněn úkazů a zjevení. Různí lidé mohou dobře žít vedle sebe: jako ptáci na stromě.

červenec 1988

Při rekonstrukci tzv. červeného kostela v Olomouci se objevila pamětní listina s údajem, že základní kámen byl položen

16. května 1901. Stavbafe upřímně šokovalo sdělení, že hrubá stavba byla dokončena za pouhých 5 měsíců. Čs. firmám by totéž nyní trvalo několik let.

+++ Loni bylo v Československu rozvedeno na 40,000 manželství.

+++ Loupežné přepadení automobilu, převážejícího výplaty, vyneslo v Praze 6 dvěma pachatelům téměř tři čtvrtě milionu korun. Peníze byly převáženy v bezpečnostní tašce, o níž před lety policie tvrdila, že je vybavena tak mazaným bezpečnostním zařízením, že ji nejde ukrást. Vída.

ČESKÉ REZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ

Malvern Continental Butchers

nabízí velký výběr pravých českých uzenin
→ a všech druhů masa! ←

Naše výrobky jsou připravovány
bez mouky, kukuřičných otrásk a kvasnic!

79 Glenferrie Rd., Malvern, tel.: 509-1078 a 509-9390

Na Vaši návštěvu se těší Franta, Lida a všichni další
zaměstnanci.

**Děkujeme za
včasné zaslání předplatného**

O. ULČ

Pár poznámek ke Kovářickově úvaze o národnosti

Přítel Jaroslav dal na papír podstatnou, tvrdím, že vynikající úvahu. Ano, národnost bychom měli chápat jako dar, jako obohacení jedno z největších, a ne jako nějaký přivandrovačský handicap. Role jazyka, váha prostředí, tyto a další faktory.

Před lety jsem se pustil do naivně ambiciózního projektu – srovnávací studie integrace přistěhovalců v Americe a, ano, tam u vás v Austrálii. Několikrát jsem do Klokánie /terminus technicus československých přistěhovalců neintegrovanych/ zajel, na několika univerzitách besedoval s hlavními hlavami, z Canberry si přivezl tlusté demograficko-statistické svazky, doma jsem sesmolil něco přes sto stránek teoretického dumání, a tím opus prozatím zhasl. Sveden z cesty vědy vrhl jsem se tehdy na všelijaká počínání, včetně role poradce jakéhosi kokosového Rasputina, předsedy vlády Cookových ostrovů Sira Alberta Henryho. Krátce po dovršení funkce a odjezdu z Rarotongy Henry byl svržen, já už se na místo fiaska nevrátil, rovněž se vyhýbám Novému Zélandu, kde ve wellingtonském parlamentě se tehdejší ministerský předseda Muldoon o mně nepříznivě vyjádřil. Takže nejen Československo...

Tolik vysvětlující oábočka. Zde v americkém domově se dušují a skautsky zavazují, že k tématu integrací se vrátím a něco kloudného s tím skutečným. Tudiž teď zpět k našemu výtečnému muzikologovi: zmiňuje se, že některé národnostní skupiny se rozplývají rychle, jiné nikoliv. Chci to potvrdit jedním důkazem, totiž onou *intermarriage*, ochotou ženit se s cizinkou, vdávat se s cizincem. Výsledky to totiž jsou značně odlišné. Inu jinačí jsou okolnosti emigrace, nutno zejména rozlišovat příchozí ze zemí, z nichž se odcházet smí a z těch, co se nesmí. Našinec si jen hned tak nemůže napsat domů milované Nanynce do vesničky u Bělé pod Bezdězem, aby se za ním dostavila. Ital ale může a do roka se za ním přestěhuje nejen Nanynka, ale celá její sicilská vesnice. Ze zemí, z nichž se musí prchat přes dráty se drát, mužů je značně víc než žen /na 100,000 mužů 70,000 žen, uvádí profesorka Jean Martin/. Dobrá, nevyrovnávejme tyto dvě značně se lišící části Evropy: ale i tak, v části Evropy, kde se emigraci nebrání, procento přednosti uzavírat manželství s příslušníkem této národnosti se značně liší, v rozsahu od 25 procent u kosmopolitních Holanďanek po 90 procent u ethnocentrických Řekyní.

Lože svatební nám ovšem není jediným měřídlem. K dispozici jich máme ne veletucty, ale tucty: nejen řeč, ale i gesta, mimiku, oblečení, všemožné způsoby etnické identifikace, jaké že čtu noviny, do jaké společnosti

chodím, píše dopisy tetě Kláře, do Votic, účastním se volebních kampaní prosadit vítězství oblíbeného odborového předáka, usilují získat úřad výběrčího daní v Broken Hill či Hillu.

Od konce druhé světové války jen Izrael procentuálně absorboval víc emigrantů než Austrálie. A věru Austrálie se významnému fenoménu – mnohonásobnému dopadu nových příchozích na celou zemi – věnovala s pozorností, již jí zbytek světa může závidět. Zajděte si, popovídejte si, obstarejte si publikace vašeho ministerstva /takový úřad my v Americe, zemi absorbující zdaleka největší množství přespolních, vůbec nemáme/, nahlédněte do univerzitních knihoven a seznámte se s jmény australských těchto vědátorů s mezinárodní reputací: J. Marti, C. A. Price, R. Taft, P. R. Wilson další a další. Tohle vše a daleko víc ví můj kamarád, navíc Plzeňák, Mirek Cigler, spolu jsme už o věci, věcech, proklábosili mnohé hodiny, sežeňte si ho ve vašem prostorném Melbourne.

Tolik tedy jen má poznámka k úvaze mého oblíbeného adelaidského muzikologa. Též mu vyřizují dotaz mé manželky, zda že zná adresu oněch českých pražských Činánů.

V Československu se letos očekává sklizeň 12,600 tun suchého chmele. Při česání se počítá se 34,000 "brigádníky", z nichž bude 21,000 vysokoškoláků.

+++ Po několika velmi špatných letech jihomoravští vinaři letos očekávají slušnou úrodu.

+++ Zatímco v civilizovaných zemích se zapalovač po vyprázdnění obvykle vyhazuje, v Československu stále ještě vládne klasický ohňový stroj s výměnnými kamínky. A ty, jak jinak, nejsou. Svobodné slovo to ironicky označuje za boj proti kouření, protože "kdyby časem zmizely i zápalky, což by se ostatně také nestalo poprvé, mohl by být od kuřáků pokoj."

"Kam nám mizí krev?", táže se pražský deník. Miněna není krev lidská, protože o té se to ví, ta se exportuje za dolary, přestože se obyvatelstvo apelem na lidskost vyzývá k bezplatnému dárcovství. Zmizela ovšem i krvavá tlačěnka, typická svačina dělného lidu, nejinak se vede jelitům. Prý se nedají vyrábět bez zahraničních strojů /jak se to dělalo dřív?/.

+++ Luxusní prodejny ESO nabízejí potraviny, o kterých si prostý lid po 40 letech socialismu může nechat jen vyprávět. Svobodné slovo se diví, proč je o prodejny jen nepatrný zájem. Asi prý to je "málo stabilizovaný sortiment" výrobků. O tom, že za vším jsou nejspíš nehorázné ceny potravin z dovozu, ani slova.

RIA'S HAIRDRESSING

★★★★★

Dámské a pánské kadernícké služby s dobrou radou, s bohatými zkušenostmi z kaderníckých súťaží Vám s ochotou poskytné

MARIKA, 16 Ormond Rd., Elwood, Vic. 3184

Tel /03/ 531-5344

Přistěhovalecký otazník

Debaty kolem přistěhovalecké politiky vlastně existují od počátku evropského osídlování Austrálie. Každá vláda má svoje záměry, mnoho z nich bylo ovšem brzo zapomenuto a nikdy nebyly realizovány.

Anglosasové by si rádi drželi Austrálii pro sebe, i když uznávají, že na některé úkoly nestačí, zejména ve sféře pracovních sil. Spotřebitelský a potravinářský průmysl také rád vidí růst počtu obyvatelstva a zvyšování kupní síly. Problematika vznikající přistěhováním příslušníků mnoha jazykových a národnostních skupin, často s podstatnými zvykovými a sociálními rozdíly, vyvolala před deseti lety myšlenku multikulturalismu.

Otázkou stále zůstává, zda tato politika je v australských podmínkách reálná a může se uplatnit, anebo jestli jde jen o politický trik na uklidnění přistěhovaleckých menšin a získání jejich volebních hlasů. V této souvislosti nás okamžitě napadne vymoženost etnického rozhlasu a jakou úlohu by mohl sehrát v naplnění australského multikulturalismu. Toto pozitivní zjištění je ovšem mařeno administrativní tvrdosťností, např. v Melbourne máme s českým vysíláním na stanici 3EA své zkušenosti. Tímto příkladem jen demonstruji, že v multikulturální politice leccos skřípe. Výhrady k vysílání etnického rozhlasu nejsou jen na český program, jinak by nedošlo k ustavení nové, nikoli státní společnosti, která v Melbourne zahajuje vysílání na velmi krátkých vlnách /FM/ v třiceti jazykových skupinách. Organizační vedoucí mi před několika dny řekl, že tato nová stanice se bude řídit demokratickými zásadami, takže důvod jejího zřízení si již můžete vysvětlit sami.

Je ovšem přirozené, že politika multikulturalismu nesleduje ghettoizování jednotlivých národnostních přistěhovaleckých skupin, ale usnadnění adaptace na australský způsob života a konečnou ovládnutí angličtiny. Urbanizovaná a zprůmyslněná australská společnost klade na přistěhovance nemalé nároky, nehledě již ke stále převládajícímu WASP syndromu / za touto zkratkou se tají "White Anglo-Saxon Policy"/. Myslím si ale, že česká pospolitost tuto skutečnost přijímá bez povyku a místo neplodných argumentů se spolehlivě integruje do australské společnosti. Někdy až příliš, myslíme-li na češtinu našich dětí a jejich rodinnou výchovu, kde např. poučení o dějinách našeho národa a jeho kultury je rodiči ve většině případů ignorováno, česká kniha se stává v našich domácnostech vzácností a předplatné exilových novin zbytečností, což je provázáno ještě další okolností.

Nemohu se jí zde vyhnout, patří také do dnešního zamyšlení, dokonce ji pokládám za jednu ze základních otázek našeho exilového života. Nevím kolik, ale zřejmě mnoho krajanů jezdí do Československa, to je věc svědomí každého jednotlivce. Jestliže vyznáváme demokratické zásady, tak odůvodnění takových návštěv raději nechme těm, kterých se to týká. Jde mi zde o formální stránku. Žádat o dodatečné povolení k vystěhování je z mého hlediska nemravné. To pak vede kromě jiného u malého českého člověka k ignorování exilového tisku,

ne že by jej snad nezajímalo, má jednoduše strach i na druhém konci světa. Není pochyb o tom, že český národ je zdemoralizován; má tento rozkladný proces pokračovat ve svobodném světě? Vždyť to byl jeden z důvodů, proč jsme odešli z vlasti, abychom se nemuseli stále krčit, abychom neseděli na dvou židlích, abychom nemuseli vychovávat své děti k pokrytectví a abychom se mohli bez obav vyjadřovat a seberealizovat. Bohužel část našeho exilu se stále nemůže zbavit tohoto snad již geneticky či generačně přijatého povahového znaku.

A tak se konečně dostávám k závěru, který by mohl český exil předložit australské vládě či ministerstvu pro

NERAD VÁM BERU ILUZE, ALE MŮJ NOS MI NAPOVÍDÁ, ŽE TO, CO TAK LASKAVĚ
MÍNĚTE MEZI PASTY, NENÍ RODNÁ HROUDA.

Gipsy Baron

433 CHURCH ST.,
RICHMOND, 3121.
Tel.: /03/ 429-5266
Obědy - úterý až pátek
Večeře - úterý až sobota

Výborný vlastní orchestr a zajímavý jídelníček,
na němž najdete i česká jídla!

Zvláštní salónek připraven pro svatební hostiny
a jiné slavnostní příležitosti!

Vašimi pozornými hostiteli budou Eda a Věra Zlatých

Licensed Restaurant
Air Conditioned
WINE/LAND P/LI

přestěhovalectví k posouzení. Přistěhovaleci, kterým i po získání australské státní příslušnosti zůstává podle zákona domovské země původní občanská příslušnost /dual citizenship/, by měli být během imigračního procesu požádáni, aby se zbavili původní příslušnosti, což by měla být podmínka k získání australského občanství. A tomu, kdo není australským občanem, by nemělo být poskytnuto povolení k trvalému pobytu a sociální výhody, jako např. podpora v nezaměstnanosti či důchod. Mnoho z nás mluví o tom, že Spojené státy mají lepší systém, Čechoslovák při udělení amerického občanství automaticky ztrácí čs. státní příslušnost. To je pohodlné, vítané, žadatele zbavuje osobního morálního rozhodnutí a stále vypadá v Praze hezky. Australská vláda by mohla zbavení čs. příslušnosti na základě rozhodnutí přistěhovatele v Praze projednat, dosáhnout zjednodušení a zejména zlevnění administrativního úkonu. Ale zásadní rozhodnutí by spočívalo na vůli přistěhovatele. Pak bychom mohli mluvit o exulantech.

Australská vláda připravuje reformu přistěhovalectvího programu, snad je tedy vhodná příležitost předložit návrhy. Mnohé etnické skupiny se brání novému konceptu, mně osobně se zdál návrh docela přijatelný, zejména proto, že má na mysli složení celé australské společnosti nejen v příštím desetiletí, ale i v příštím století. Samozřejmě, spojení rodiny pokládám za důležité, pokud není spekulativní. Alespoň základní znalost angličtiny před přistěháním u australských běžů snad není tak nevhodný požadavek, také důraz na vzdělání a zaměstnaneckou schopnost bych neodsuzoval. S jednou podmínkou ovšem: je zbytečné požadovat na přistěhovalcích jakoukoli kvalifikaci, od instalatérů po lékaře, když se např. československý výuční list či vysokoškolský diplom v Austrálii neuznávají. Ve většině případů jsou důvody australských úřadů a komor diskriminační a nespravedlivé při tvrzení, že např. vzdělání nabyté v Československu je ve srovnání s australským nedostačité či nevhodné. Jde spíše o profesionální žárlivost a jestliže australská vláda požadavky na profil vzdělání potenciálních přistěhovalců myslí vážně, pak by měla odbourat zastaralé a nelidské zákony, spjaté s uznáváním výhradně anglosaských kvalifikací. Jinak návrhy australské vlády a různých komisí, jak příznivě ovlivnit životní úroveň všech obyvatel Austrálie, zůstávají pouze potíštěným papírem. Mohou mít pravdu pak jen v jediném, jak je všeaustralská společnost obohacena boloňskými špagetami a pekinskou kachnou či vídeňským řízkem.

Jak s chlebem, tak s lidmi

praví staré přísloví. V sobotu večer zazvonil telefon, ozval se krajan, že přijel z Kanady a vyřizuje pozdravy od svého dávného přítele, který nyní žije v Ontariu. Kanadský host si postěžoval, že mu již nebylo po dvacet let taková zima jako v Melbourne; představil se Vladimír Rašper, profesor na univerzitě v Guelphu nedaleko Toronta, a že je v Austrálii na studijním pobytu. Jako potravinářský chemik se nyní věnuje výzkumu chlebové mouky.

To bylo jak na zavolanou, to stejné sobotní odpoledne jsem se podíval na chvíli mezi exilové otce, melbournské tatínky, kde se rozvinula pro život exulanta debata svrchované důležitosti: proč kůrka chleba pečeného v Melbourne se nevyrovná té od Odkolka blahé paměti. "Holť nemá to taky ten správný šmak," jsem slyšel hlas odborníka.

Prof. ing. dr. V. Rašper mi to vysvětlil. Podmínky k pěstování pšenice a konečně i žita jsou ve střední Evropě zcela jiné než v Austrálii, myslel tím půdu, klimatické vlivy, agronomické metody a v neposlední řadě i varietu obilí samotného, nehledě pak i k mlynářské a pekárenské technologii. Anglosasové mají také tradičně jiné požadavky na chlebovou mouku než Češi, naše pšeničná mouka je od paměti "silná" na lepek, vyhovuje to naší chuti. Australané mají na sílu, tedy obsah lepku, jiný názor, křupavou kůrku mají spíše v nelásce, housky a chleba se pak podstatně liší od těch, které máme rádi my anebo třeba Francouzi, "French stick" se v Austrálii zdaleka nepodobá věci na chlebičky, jak ji znají v Evropě. Lepek dá kůrce nejen jinou tvrdost, ale i strukturu a lesk. Lepek je směs bílkovin obsažených v zrna zejména pod slupkou a na jeho obsahu v mouce závisí jakost pečiva.

Prof. Rašper poznamenal, že na podslupkové bílkoviny - gluten - chudá pšeničná mouka se poměrně snadno může lepkem obohacit během mlynářského procesu, Australané ale o to nestojí, zjistil při svém pobytu na zdejší vrcholném vědeckém pracovišti - Bread Research Institute of Australia. A já bych ještě dodal, že díky tvrdé chlebové kůrce jsou naše zuby v lepším pořádku, zubní protézy nejsou v Austrálii výjimkou ani u velmi mladých lidí.

Již Krištof Fišer ve svých "Knihách hospodářských" z konce 17. století informuje, že "pšenice na zemličky vybratí se má tvrdá, hustá, těžká, začastý na sejkách přehazovaná, ne docela žlutá, nebo taková začastý bývá uvnitř řídká a mnoho votrub mívá a chlebové z ní pečení mdlou potravu dávají".

Dr. M. O.

REFERENDUM
o navrhovaných změnách
australské ústavy
3. září 1988...

PŘEDČASNÉ VOLBY
ve státě Victoria
1. října 1988...

+++ Stará lípa zacláněla chalupáři na Jičínsku, a tak ji pokácel. Nedobře udělal: strom byl památkově chráněný, takže dřevorubec-amatér zaplatí přes 70,000 korun a navíc ho čeká soud.

TonguePerfect

Vám umožní psát na Vašem IBM PC počítači bez problémů česky a slovensky stejně snadno jako anglicky, německy a španělsky. Přetiskové znaky pro polštinu a 7 dalších jazyků.

TC Software.

8 Parker St. Curtin A.C.T. 2605, tel.: (062) 81 3084

OLYMPIA HP tiskárna, předělaná tak, že tiskne česky, slovensky, anglicky, německy a španělsky, plus IBM grafické symboly. Cena \$450 + poštovné. V. Chadin, 8 Parker St. Curtin 2605, Tel. (062) 813084

**Děkujeme všem, kdo
přispěli na tiskový fond**

J. ŠPIEGL

Popis JEDNOHO ZÁPASU - V.

Cena našich životů byla stanovena kulantně - sedm tisíc za dospělého kus. Úředně jde o "poplatek za vystěhování", aby snad nevznikly dohady, že se v Československu musí platit za vzdělání. Přitom právě vaše vzdělání určuje vyšší poplatek. Pokud vím, minimální poplatek je tisíc dvě stě korun, maximální desetidsobek, Bývalo hůř!

Za tři týdny jsme byli vyzváni k vyzvednutí cestovních dokladů. Napřed však musíme odevzdat své občanské průkazy na VB a předložit o tom potvrzení. Na VB se zase dozvíte, že nepřivezou vaše občanky, pokud neukončíte trvalý pobyt a pracovní poměr a nemáte o tom razítko uvnitř.

Ze dne na den vmanipulování do prazvláštní právní situace. Něco na způsob "černé díry" v kosmu. Nemáte právě žádné trvalé bydliště, bydlíte v bytu ilegálně. Nemůžete pracovat. Samozřejmě, že do té doby, nežli máte nějaký cestovní doklad, je jednání s konzulátem pouze ve sféře informativní. Nic závazného. Nikde nic jistého. Prostě černá díra.

Konečně dostanete do ruky papír, který je klíčem ke svobodě. Ale klíč je jen jednou polovinou. Druhou je zámek dveří, za kterými je svoboda. Zámek jsou víza.

Chápu, že je velmi problematické pro kteroukoli zemi dát své vízum na doklad, se kterým se nedá cestovat zpět. Váš doklad se jmenuje cestovní průkaz totožnosti a je to jednoduchý list papíru velikosti školního vysvědčení. Na něm vaše fotografie, jméno a datum narození. Ve třech jazycích jste definován jako osoba "neurčité státní příslušnosti, přechodně se zdržující na území ČSSR". Tak se odvděčí "kolébka má i hrob můj" po tolika letech.

Dále doklad uvádí, že platí jen pro jednu cestu, tam do Austrálie. Platnost našich dokladů končila za tři měsíce po vystavení.

Bata Bata Bata

Již od \$1,770

letenka do Austrálie a zpět pro návštěvu Vašich příbuzných!

Poradím Vám s vyřízením všech formalit spojených s pozváním, zařídím cestu kamkoli do celého světa!

Chcete mluvit s Jiřím Sedláčkem:

V úterý a pátek od 10 do 17 hodin -
311 Latrobe St., Melbourne, Vic. 3000
Tel.: /03/ 67-94-54

... a kdykoli mimo uvedenou dobu Vám s čímkoli rád poradím na telefonním čísle /03/ 878-8984!

ODRA TRAVEL

Australský konzul jezdí z Varšavy do Prahy zhruba jednou za tři měsíce, na pár hodin, a čeká na něho okolo třiceti lidí s různými problémy.

Nestává závod s časem, protože policajti vědí dost přesně, kolik peněz vám zůstalo k dispozici. Trestný čin příživnictví má striktní formulace a vysoké sazby. A už si vůbec nedovedu představit, kdyby někdo z nás v této době onemocněl, musel do nemocnice. Asi bychom museli platit, když jsme nebyli ubčány.

Spousta dramatických okamžiků k popisování. Ale s ohledem na nevtaně čtenáře jen jednu delší větu: Přátelé moc pomohli a Austrálie se zachovala kavalírsky. Jednala rychle a s profesionální rutinou. Díky všem zúčastněným!

To už se policie silně zajímala z čeho žijeme a tlačila na bytovou organizaci, abychom už předali byt. Všecko bylo jen o fous!

Abych nezapomněl na českolipské celníky. Měli jsme pouze

MLUVÍME ČESKY!

LIKVIDACE LOŇSKÉ VÝZBROJE

**Evropské zboží z minulé
sezóny za směšné ceny!**

LYŽE	od \$99
BĚŽKY	od \$89
BOTY	\$59 - \$99
BUNDY	\$49 - \$79 - \$159

& OPRAVY LYŽÍ VŠEHO DRUHU

The Ski Disposal Shop

303 Hampton Street
HAMPTON, Vic. 3188

(03) 598 7992

tři zavazadla, ale papírů nad hlavu. V seznamech musí být uvedeno absolutně všechno, včetně starého kapesníku v kapse. Všechno se musí proclít. Nebyli zlí, ale báli se. Ještě nikdy prý neviděli takový cestovní doklad, tušili tedy, že jde o zvýšený zájem. Prosili, abych z kufru, připraveného k zapečetění, vyjmul svou vlastní strojopisnou práci. Ať rozhodnou přímo na hranicích, zda mohu či nemohu vyvézt!

Přes hranice jsme měli přejíždět absolutně bez převěz. Československé peníze se vyvézt nesmějí a žádnou jinou měnu nám nevyměnili. Nejsem čkoslovenští občané, nemáme tedy právní nárok. Odčerpávali bychom valuty těm, co chtějí cestovat. To, že nebudeme mít cestou na limonádu pro děti a na použití WC, je vůbec nezajímavé.

Měli jsme rakouská víza a rozhodli jsme se použít autobusu z Brna do Vídně. Nastala tahanice o jízdenky. Mají vyhlášku, že čsl. občané platí v korunách, cizinci ve valutách. My jsme nebyli čsl. občané, ale žádné valuty jsme neměli. Opatřit si je nelegálně je na kriminál. Nakonec jsem pokladní ukecal na to, že cestovní doklady jsou čkoslovenské, a zaplatili jsme tedy korunami. Všichni požadují doklady k nahlédnutí, i řidič autobusu. Když uviděl naše, choval se příkře. Nic jsme nesměli vzít do cestovního prostoru, naházeli naše všechna zavazadla do spodního prostoru. Je jasné, že na linkách do kapitalistické ciziny jezdí jenom příslušníci klanu.

Situace se vyhroutil na přechodu v Mikulově. Vešli orgánové a už se věnovali pouze nám. My ven, zavazadla ven! Došlo na mou strojopisnou práci. Mikulovský přechod přestal provozovat. Ti od ministerstva vnitra se zavřeli do jedné místnosti s mými čtyřiceti stránkami poznámek. Auta se hromadila ze všech stran.

Autobus má v jízdním řádu vymezeno čtyřicet minut pro pasové odbavení, proto jsme si ho také zvolili. Ty už plynuly, ale výsledek žádný. Spolucestující byli nervózní a řidič je neurvale přesvědčoval, aby nás nechali na celnici a pokračovali bez nás, ať si jedeme jak chceme. Bránil jsem se, že máme řádně zaplacené jízdenky a že zdržení není mou vinou.

Za delší dobu jsem už dokonce přistoupil na to, aby hodili mou práci do popelnice. Pracoval jsem na ní pět let. Řidič to šel oznámit, ale nebavili se s ním. Asi měl nízkou šarží a oni byli v "akci". Po hodině a půl se otevřely dveře celnice a důstojník mi přinesl můj sešit. Nic závadného. Provoz začal znovu fungovat.

Komické je, že nakonec zapomněli odebrat doklady o zaplacení poplatku a výměr, který se musí odevzdat na hranicích.

Na rakouské straně žoviální "grenčák" strčil hlavu do autobusu a ironicky se ptal řidiče, co že bylo příčinou takového zdržení. Náš řidič se strojeně usmíval, že vůbec nic zvláštního, že je všechno v nejlepším pořádku. Odbavili nás za dvě minuty.

V krajině jediná změna - nápisy. A větší pořádek. A divný pocit kolem žaludku. A knedlík v krku. A radost, ale taková bolavá. Nepatřit nikam. Tam už ne a sem ještě ne. Čtyřicet tři let života, místa narození nás i děti, parky, kam jsme si chodili hrát, to všechno se změnilo v archiv v paměti. Od této chvíle odsouzeno k postupnému zapomínání.

Měsíc v Rakousku ponechám bez komentáře, z mnoha důvodů. Rakušané nám vystavovali regulérní cestovní doklady a Austrálané zafixovali odlet.

Za červencové ranní tmy jsme vystoupili hlavou dolů, v Melbourne. Únava a pocit absolutní opuštěnosti, jaký asi prožívají jen kosmonauti v kosmu. Ale přišli do té chvíle neznámí přátelé, legrační nedorozumění. Napsali jím o nás spoluhratě z bývalé vlasti. Nenahraditelný balzám prvních dnů.

Hostel, kurzy, formality. Postupné zapuštění kořenů, zvykání si. Jan Werich tvrdil, že vlast je tam, kde jsi hrál kuličky. Jiří Voskovec zase říkával, že vlast je tam, kde jsi doma.

Teď už s naprostou samozřejmostí voláme na naše děti v parku: "Jdeme domů!"

Ale noc, noc je zrádce. Všechno promíchá jako karty a ve chvíli probuzení není vůbec jisté, co byl sen a co je skutečné.

Podle Rudého práva USA požádaly o umožnění inspekce bývalé sovětské raketové základny v Hranicích.

+++ Vztahy mezi Československem a Polskem v cestovním ruchu jsou nadále silně nevěřelé. Roku 1981 čs. vláda, vyděšena k smrti polskou Solidaritou, hranici neprodyšně uzavřela. Od té doby třikrát zasedala čs. - polská komise, která měla rozhodnout, jak dál: v současnosti je tedy individuální turistika omezena na pouhých 6000 /slovy: šest tisíc/ osob ročně, což je u sousedících zemí stav skutečně nevidaný.

+++ Těžko si představit, co asi prožívají bývalí jihovietnamští vojáci, držení po vítězství komunistů bez soudního rozsudku až do nynějška v tzv. převýchovných táborech. Nyní prý došlo k dohodě mezi Vietnamem a USA, podle níž se aspoň některým umožní vystěhování. Sám Vietnam přiznává, že o odchod ze země požádalo ihned 11,000 osob spolu se 40,000 příbuznými. V lágrech se mozky myly a myly, ale zjevně docela neumyly.

INZERÁT

Poslední fotografie Richarda W.

VOLÁME KRAJANSKOU KREV

Po dlouhotrvajícím kabinetním jednání zvláštní rady OSN pro svobodu smíchu bylo konečně rozhodnuto založit i zde v Austrálii pobočku proslulého řádu "Řádu šesticípého kruhu"

Čestným předsedou a nejvyšším komturem zůstává zakladatel, geniální Richard Wolf in memoriam.

Kandidáti pro členství budou vybráni v přísném konkursním řízení dne 18. 9. 1988. Shromaždiště je na St. Kil-da Pier, společný odchod v šestistupech k povinnému odběru krve v 10.30 hod.. Chudokrevní přinesou kroupy a koření. Tradiční jelítkové hody začnou již v odpoledních hodinách. Šekové knížky s sebou, B.Y.O..

Vícekomtur: Gróf Vlado Wolf

Komtur: Hrabě Jiří Wolf

Komorník: Baron Pavel Wolf,

... poradce pro styk s občany jiné národnosti.

Svět čekal, CO SE STANE...

Dvacáté výročí vojenského vpádu do Československa přilákalo do Prahy zase jednou po delší době větší množství zahraničních novinářů, kteří - jak vyplývá z jejich materiálů v západních sdělovacích prostředcích - se dost dlouho utápěli v rozpacích. Československo už dlouho není v popředí zájmu světa, a tak i historické rekapitulace byly často povrchní a zmatené: například jsme se z úctyhodného deníku dozvěděli, že při jednání v Moskvě, v jehož závěru byl přijat potupný diktát, vzpurného Dubčeka nakonec omámil injekcí /což je zřejmě pravda/ jeho osobní lékař Ludvík Svoboda. Na televizních obrazovkách jsme viděli obležená koupaliště v Praze s nelichotivým komentářem, že každý se snaží urvat tolik osobního pohodlí, kolik se dá, a při otázkách cizích žurnalistů, co jako události před dvaceti roky, chodci v pražských ulicích komicky zvedali ruce nad hlavu a prchali, jako kdyby právě sáhli na hada. Pak někdo natáhl transparent napříč Václavským náměstím, aby Rusové táhli domů, a s rozpakami jsme vzali na vědomí, že to byli turisté z Itálie. Vypadalo to nedobře a na nejlepší cestě k tomu, že svět nakonec shrne, že lid kolem Řípu si v drtivé většině ve zkorumpovaném normalizačním srabu pochrochtává, že tedy jednou provždy škoda slov. Pak ovšem události v Praze dostaly nečekaně jiný směr: místo vystrašených tatínků vyšla do ulic mladá generace. Dvacáté výročí srpna 68 připomenuli chlapci, kterým

většinou bylo pod dvacet... Nemá smysl opakovat, o čem noviny na Západě psaly, jaký byl průběh událostí, co se dělo po Praze. Koho to zajímá, přečetl si, koho to nezajímá, nechte ani tyto řádky. Deset tisíc demonstrantů je jistě nemnoho ve srovnání s polskými měřítky či dokonce s tím, co se dělo v ulicích arménského Jerevanu či v hlavních městech "pobaltských republik", násilně včleněných do SSSR. Deset tisíc demonstrantů ve znormalizované Praze neopravňuje k tvrzení, že "národ projevil masově svůj názor" či něčemu podobně patetickému, co by jistě lahodilo uchu, neboť u výročí se snesou velká slova. Ale deset tisíc lidí není zase tak úplně málo, aby se v podmínkách stále tuhého policejního režimu - přes všechny změny a "změny" v SSSR a jinde - nepovažovalo za ukaz velice pozitivní, aby v tom nebyla naděje.

O akcích, připravovaných k výročí okupace v Austrálii, jsme - pokud organizátoři považovali za vhodné nám je oznámit - informovali předem. Televize zaznamenala protestní akci před sovětským konzulátem v Sydney a krajané si dopad události před 20 roky připomněli na různých shromážděních. Např. v Melbourne zažil sál Národního domu účast opravdu nevidanou a vzpomínkový program, připravený se značnými potížemi - přece jen je Austrálie na druhém konci světa, svůj účel splnil velmi dobře.

V. KRÍŽ

Byl jsem konzulem HUTT RIVER - V.

Počátkem 80. let si na mne najednou vzpomněla armáda, jejíž snahy o mé zmilitarizování jsem úspěšně odrážel od odchodu ze základní vojenské služby v roce 1969. Dospěl jsem k názoru, že armáda nevděčila v době, kdy jí bylo nejvíce potřeba, a vydala národ bez boje. Země je okupována, komu by naše vojska sloužila v případě nějaké budoucí války, bylo více než jasné. Účast na tom jsem si umínil rozhodně odmítnout. Celá léta se mi to dařilo pomoci různými potvrazení - například o tom, že právě studuji při zaměstnání, nebo že mám zaplacen drahý zahraniční zájezd, který nelze odložit a moje účast na vojenském cvičení je tedy nemožná /tento druh bumďáek vydával Čedok./

Jenže nyní už nešlo zdaleka jen o cvičení. Bylo mi dáno vojenskými pány na vědomí, že jsem byl zařazen do jakési podivné a obskurní "mobilizační skupiny" - a zároveň s tímto vyrozuměním se u dveří bytu či pod okny domu začali objevovat - většinou v noci - vojáci,

zvonící vytrvale na zvonky, bušící na dveře, házející kameny do oken. A to vše jen proto, abych se mohl zúčastnit mimořádných mobilizací, případně být odvezen bez vyrozumění příbuzných kamsi do lesů na druhý konec republiky a trávit tam za každého počasí dlouhé týdny při činnosti, která se mi naprosto nezamlouvala. Nad veškerými protesty mávali všemocní pánové na vojenské

Rockley Gardens Pharmacy

Rychlé a přesné zhotovení léků podle předpisů...
Velký výběr kosmetiky a parfémů.....
Porady při odesílání léčiv do Československa.....
SLEVA VŠEM KRAJANŮM

Česky a slovensky mluví Joe Dovolil

324 Toorak Road, Sth. Yarra 3141

správě rukou. Podle nich jsem nebyl civilní osobou, za jakou jsem se po léta mylně pokládal, nýbrž věčným vojákem, jako všichni ostatní v této zemi - vojákem v záloze, kterého může armáda kdykoli povolát, využít a použít, odkud nedosáhne penzijního věku.

Situace nevyhlížela nikterak růžově. Korespondence s mým vzdáleným panovníkem v Austrálii končila bez výjimky v zásuvkách stolů pánů ze Státní bezpečnosti, veškeré protesty kamkoli právě tak. Nesměl jsem už veřejně vystupovat, a pokud jsem měl zahajovat výstavy mých přátel výtvarníků, zamezily tomu nepokryté výhrůžky shora: buď já - nebo výstava. Přátelé, kteří se mnou rádi dříve hovořili, se mi najednou na ulici vyhýbali. A já začal přemýšlet, jestli by nebylo účelné zavěsit si na krk zvoneček, jaký nosili ve středověku morem nakažení, aby už z dálky varoval před jakýmkoli stykem se mnou. A v této situaci mi jednoho dne přišel poštou povolávací rozkaz, zvoucí mne opět k dlouhému vojenskému cvičení kdesi na Šumavě.

Zasedl jsem k psacímu stolu, nad nímž visela má konzulská šerpa a portrét Jeho Výsosti Leonarda I. Zdalipak něco tuší o trablech svého vzdáleného a zapomenutého konzula? Snad si s ním o tom jednou budu moci popovídat u šálku kávy a on pochopí... A pak jsem začal psát dopis vojenským pánům. Sdělil jsem jim, že jim přiložené vracím povolávací rozkaz, zasláný mi omylem, protože jim musí být jistě známo, že jsem už několik let diplomatickým zastupcem kapitalistického /a přímo feudálního státu./ A že ve službách knížectví Hutt River jsem nucen stýkat se s cizími diplomaty a navštěvovat velvyslanectví různých zemí, kam jsem zván, například i na recepci a různá jednání. Jsem tím pádem osoba naprosto nespolehlivá zejména pro naši armádu, neboť se mohu při některém cvičení dozvědět /samozřejmě nechtě/ vojenská tajemství, a ta pak vyrazit cizím diplomatům nebo přímo svému knížeti /samozřejmě opět nechtě/. Na což jsem povinen je upozornit jakožto uvědomělý občan socialistické vlasti. A žádám proto abych byl z výše uvedených důvodů vojenských povinností zbaven!

"Zavřou tě," konstatovala maminka a na podkladě svých zkušeností s gestapem za války mi chystala raneček teplého prádla. Manželka, která s ní souhlasila, mi nabízela napečení buchty, abych ve vězení neměl hlad.

Pak přišel dopis, zvoucí mne na jihlavskou okresní vojenskou správu. Odebral jsem se tam bez prádla a buchet. A byl jsem velmi rychle uveden k náčelníkovi té málo sympatické organizace. Oblouklý plukovník byl velmi vážný.

"Dostali jsme od vás dopis, pane Kříž! Jsou to velmi závažné věci, které jste nám napsal. Uvědomujete si to?" Uvědomoval jsem si to? Tedy pokračoval: "Celou věc jsme pečlivě prozkoumali a projednali. A já jsem nyní oprávněn sdělit vám jménem Československé lidové armády, že vaši žádosti bylo vyhověno. Je mi líto, ale shledali jsme vás skutečně nespolehlivým."

Díval se na mne s účastí. Já se tedy zatvářil rovněž náležitě lítostivě. "Doufám ovšem, že můžete svá tvrzení o tom, že jste diplomatem, nějak dokázat!" pravil pak muž se zlatými nárameníky. "Můžete mi přinést vaše jmenování nebo jiný písemný doklad?"

Přikývl jsem: "To by šlo. Nemohu vám ovšem - a to jistě chápete - přinést originál mého jmenovacího konzulského dekretu, ten visí zaramován na zdi, ale mám kopii, kterou vám mohu věnovat, pokud to bude stačit."

"To samozřejmě chápů!" prohlásil velký muž uctivě. "Budete vás očekávat".

I odebral jsem se opět domů, abych vyhledal xerokovou kopii cenné listiny a odnesl ji pánům v zeleném. Okopírovali si ji, vrátili, poděkovali. Nakonec se mnou náčelník osobně zašel do oddělení, kde jsem byl evidován, aby zařídil mé vyškrcnutí z příštích vojenských akcí. Aby osobně zaznamenal na mou kartu, že jako diplomat knížectví Hutt River jsem nespolehlivý pro armádu a nehodím se k tomu, abych byl nositelem jakýchkoli tajemství a moderních znalostí v tomto oboru.

Odcházejí domů, dospěl jsem k přesvědčení, že armády všech dob se velmi podobají, provívány duchem dobrého vojáka Švejka k svému prospěchu, jsa v míru i v režimu totality přístupnější diskusím, než jsou jiní úřadové civilní, od kterých by člověk spíše čekal pochopení.

Ocelorytiny českých měst

Jedinečnou kolekci kolorovaných ocelorytin českých měst z roku 1830 nabízí švýcarský sběratel.

Cena od \$150 za kus.

Zájemci, hlaste se do redakce Panorámy, zprostředkuje-me přímý kontakt.

DAŇOVÉ I ÚČETNÍ PORADY ★★★★★★

W. A. GROSSMAN, AASA CPA

*Certified Practising Accountant
Registered Tax Agent*

2 Hertford Crescent, Wheelers Hill, Vic. 3150

Volejte česky nebo slovensky /Melbourne/
po celý den až do 9 hodin večer /03/ 561 8173

AMP

AGENTOVA LICENCE
CHRÁNÍ VAŠE PENÍZE!

Zdeněk ROBEŠ, "LICENCED DEALER'S REPRESENTATIVE",

Vám nezávadně poradí a připraví program pro firemní či osobní *superannuation*, pro převod *superannuation* na důchodové zabezpečení /ADF-DA/, osobní životní pojištění, investice velkého výběru, dětské programy /investice/, zabezpečení příjmu v případě nemoci nebo úrazu...

... také pojištění obchodu, továrny, domu, osobního majetku, automobilu, cestovní pojištění i pojištění elektroniky.

Telefon /03/ 370 - 2266

AMP

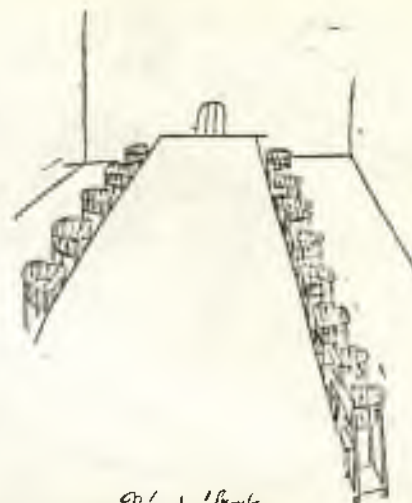
V. HORA

Berlín '88

Naposledy jsem byl, a tehdy vlastně prvně, v obou částech Berlína před dvaceti léty. Byla doba nadějného Pražského jara 1968 a vyhodnotit Němci byli na Čechy zít, v Lite-rárkách, nebo to byl Reportér /?/, vyšla zrovna karika-tura, jak Ulbricht staví na našich hranicích někde u Ústí berlínskou zeď, aby zabránil nákaze. Bylo to také po uveřejnění útočného článku prof. Hagera proti čs. tisku, Smrkovskému a spisovatelům v Neues Deutschland. A navíc se v zemi kasárenského komunismu, jehož atmosfé-ra byla vždy deprimující, konaly nějaké volby a na každém nároží visel plakát s velkým křídlem a slovem JA, aby se snad lidé nespletli a nezvolili sousedního Willy Brandta.

Přechod na Friedrichstrasse s dlouhými podzemními kori-dory trval u kontroly úmyslně dlouho a největším odde-chem bylo dosáhnout nástupiště, kde krátce zastavil zá-padoberlínský U-Bahn, v něm si lidé spokojeně četli ne-cenzurované noviny. Myslím, že nejlepší připomínkou oné doby je znovuvydaná satira Jiřího Hochmana "Kronika místodržení v Čechách" z Kolína nad Rýnem.

Od té doby, kdy byl východní Berlín nudnou provincií ponorou do tmy, se leccos změnilo a v západním Berlí-ně vyhlásili letos Rok Berlína- kulturního města Evro-py. Každý den tu začíná nějaký kongres, výstava nebo festival. Jan během čtyř dnů května běžel kongres němec-kých knihovníků a spisovatelů kongres s názvem "Sen o Evropě", na který byl pozván Jiří Gruša z Bonnu,

1998 JIŘÍ HORA

jenž pak večer na jiném místě se zúčastnil diskuse o exilu s německými a východoevropskými autory. Byl zde Pavel Kohout z Vídně a A.J. Liehm z Paříže, který mohl prvně představit německé vydání svého a s respektem ceněného časopisu Lettre / Lettre internationale vychá-zí francouzsky, italsky a španělsky/. Liehm pře-sídlil z USA do Paříže, je i vydavatelem českého exilo-vého "readers-digestu", přinášejícího výběr z významných světových časopisů podle našeho "gusta", nazvaného "150 000 slov".

Na kongresu byla i Libuše Moníková, naroz. 1945, ži-jící v Německu, germanistka, která začala psát rovnou německy a vydala již tři knihy. Poslední, nejobsáhlejší román kolem opravy litomyšlského zámku až po Sibiř, "Fasáda", získal cenu ještě v rukopise a má od té doby, /vlastně ještě víc autorka/ velkou publicitu v televizi.

V sobotu začínal v Berlíně na hranicích sektorů u bý-valého Reichstagu /opraveného bez kopule a sloužící-ho dnes výstavám/ folkloristický festival, kde byly i české "jidelní" stánky. DDR-strážci neexistujícího nebezpečí, zvaní "Vopos", mohli veselému řádění u kola-točů a střelnic přihnázet z vedlejších strážních kuka-ní nad berlínskou zdí a blednout závisť. To samé pla-tilo i pro sovětské vojáky, kteří také vedle, u Bra-niborské brány střeží ohydný sovětský pomník s tanky a od doby, kdy na jednoho strážce někdo vystřelil, nestojí již nehybně, ale procházejí se podél.

Hned o týden později se zde z iniciativy slávisťky Ve-roniky Ambros připravoval třidenní a víceméně filo-zofický přednáškový cyklus v upomínku na Pražské jaro 1968. Z Čechů byl pozván ekonom Jiří Kosta z Frankfurtu, žurnalista Karel Kyncl z Londýna vedle Milana Průchy a Ivana Bystřiny. Ony uzavřeli zpěváci Kryl, Třešňák a Oáša Vokatá z Vídně.

Před dvaceti léty bylo vyloučeno, aby se Západoberlínan nebo západoněmecký občan vydal na návštěvu východního Berlína. Příbuzní si ukazovali děti vyzdvihnutím nad ber-línskou zeď z vyhlídek a neexistovalo ani přímé te-lefonní spojení. Dnes mohou návštěvníci dostat denní vízum s povinnou výměnou /30 marek/, ale navštívit sousední a turisticky atraktivní Postupim už možné ne-ní, zde musíte čekat na vízum nejméně měsíc.

Někdy ovšem stačí zajít do muzea na přechodu Checkpoint Charlie s bohatou dokumentací útěků, prostřelenými auty

SINDLER CONTINENTAL CAKES

PRODÁVÁME VE VELKÉM svatební dorty, dorty k na-rozeninám, makové, ořechové a tvarohové koláče, jablkové závitny...

84 River St., South Yarra, Vic. 3141
Telefon /03/ 241-7227

VAŠE
ČESKOSLOVENSKÁ
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

HOLIDAY CLUB INTERNATIONAL
TRAVEL

.... Vám zařídí levně, spolehlivě cesty do celého světa

Přivezeme vám vaše příbuzné z Československa, nejvýhodnějším způsobem, kdekoliv v Austrálii. Poradíme vám a vyplníme všechny potřebné formality k pozvání.

Volejte nás pro nezávazné informace na čísle
[03] 568-6699

Ve večerních hodinách - domů na čísle 277-7014

S pozdravem Daša, Laša a Irena /mluvíme česky
a slovensky/.

16 AThERTON ROAD, OAKLEIGH, VICTORIA 3166

a mřížemi vytaženými i s ostrými bodei z hraničních řek, o které si uprchlík rozřízl břicho, aby člověka přešla chuť. Stejně tak pohled na opuštěné Postupimské náměstí, kdysi nejživější dopravní uzel Evropy, nebo schované samopalníky se psy za Braniborskou bránou či projížďka západoberlínským metrem pod východním Berlínem s opuštěnými stanicemi.

Západní Berlín omládl, před 20 lety to bylo město poví-
dových babiček, ale také podražil. Jen v restauracích
tu najdete zastoupené snad všechny národy, nejvíce je
samozřejmě tureckých /Turci tvoří největší procento ci-
zinců/, ale i italské a ob jeden dům byly hned dvě
egyptské. Jistě jsou tu i dvě české, v té první
ale nikdo česky neuměl a u Švejka jsem to již nezkou-
šel.

Vedle něho je sovětská agentura Novosti, rozdávající
systémem samoobsluhy řadu brožurek. V jedné, vydané
v listopadu 1987, nenajdete ani stopu po perestrojce.
I nadále jsou všichni, kteří chtějí opustit SSSR,
zejména židé, agenti CIA a společnost pro lidská práva
ve Frankfurtu špiónážní centrálou; navíc v celém náklá-
du chybělo 20 stránek.

Pro hospody není v Berlíně policejní hodina, a tak
jsou otevřené, dokud neodejde poslední zákazník. Jen
u obchodů se po vzoru Spolkové republiky pohoršilo
a musí zavírat v 18 hodin, s výjimkou některých dnů.
O problému zavírací hodiny se vědou v Německu už
léta nesmyslné diskuse, jakoby si každý maloobchodník
nemohl rozhodnout sám. A nyní se musely zavřít i obcho-
dy na letištích, dokonce odbory pořádají demonstrace
za zavření. Nešťastní Turci se svým zvykem nakupovat
a diskutovat večer v obchodech!

Kolik zde žije Čechů, neví zřejmě nikdo. Ale ještě
nedávno se tu jeden nadšenec pokoušel ze svého bu-
fetu prodávat české knihy, bez úspěchu. A dívka
jménem Simona založila ve svém bytě nakladatelství
ITER a vysázela si sama českou knížku již zemřelé
Marie Strykové /1931-1977/ "Pokojík". Dobrá knížka a zdá
se, že v exilu máme více ženských autorek než v Praze.

A jsme-li u berlínských "bohemistických" nakladatelů,
pak nemůžeme vynechat BI-HI Verlag, založený r. 1984,
příčemž zkratka má co dělat s ledním hokejem "Berwid's
Ice-Hockey Institute". Zakladatel Jan Brewid-Buguoy
se narodil r. 1946 v Čechách a byl devět let redaktó-
rem pro východní Evropu rozhlasu SFB. Píše a vydává
německé knihy, kromě hokejového hobby vydal dvě publi-

kace k české historii. První se jmenuje v překladu
"Neznámá země Československo" a jsou to politické feje-
tony k dějinám, od českých legend přes Jana Nepomucké-
ho, založení republiky, okupaci, politické procesy
až po Dubčeka. Berwid-Buguoy je potomkem císařského
generála Karla Bonaventury Buguoye, který dostal po
Bílé hoře za odměnu pánům ze Švamberka zkonfiskovaný
hrad nad Vltavou. Rod se z něho mohl těšit
až do r. 1945, kdy mu byl opět odňat a zestátněn.
Jeho držitel Karl Georg von Buguoy byl pak lidovým
soudem v r. 1948 odsouzen na 13 let vězení, které
nepřežil. Nejnovější publikací z BI-HI je přetisk
práce Eduarda Bažanta z r. 1924 "Schloss Rosenberg".

Vím však, kolik sem přišlo Čechů v 18. století - bylo
to 500 členů Jednoty bratrské, kteří v dnešní čtvrti
Neukölln, dříve Bixdorf, založili českou osadu, posta-
vili si český kostel /dnes na území vých. Berlína,
zničen válkou/. Od Friedricha Wilhelma I. dostali
azyl a 2,000 tolarů do začátku. Na staré škole
z 18. století je dnes ve štítu zazděn kalich /a má
zej ve znaku celá čtveř/ i ulice se jmenují Husova,
Wanžlíkova a Česká /Bohmische Str./.. Nejzajímavější
je pro nás /kámen Komenského, československá fara
a kaple, klub seniorů/ Kirchstrasse, která měla do r.
1909 název Malá ulička. Loni se zde velkou výstavou vzpo-
mínalo 250. výročí českého příchodu pod názvem "Z lás-
ky ke kalichu exulantom".

V 18. století se zde tiskly i české knihy. A trvalo 100
let, než se přešlo na němčinu, v kázání a styku mezi
sebou. U současných emigrantů a jejich potomků to
trvá podstatně kratší dobu...

AMNESTY INTERNATIONAL o věcech kolem Řípu

Nějakou dobu jsem se domníval, že Amnesty Inter-
national /organizace, podporující práva politic-
kých a často nezákonně intervenovaných vězňů/ Česko-
slovensku už nevěnuje pozornost. V Austrálii se
setkávám s informacemi o Amnesty International
spíše v souvislosti s diskriminací páchanou ve
Vietnamu, Indonésii či na Filipínách. Také mne napad-
lo, že komunistickým diktátem trpící evropské země
jsou touto organizací ignorovány, tak jak se o to
pokouší agentura Spojených národů pro uprchlíky
/United Nations High Commission for Refugees/ se
sídlem v Ženevě. Před krátkou dobou jsem, i když se
zpožděním, dostal ročenku /Amnesty International
Report 1987, str. 391, Easton Stn, London WC1X8DJ/,
která napravila můj omyl a upozornila na činnost,
kterou Amnesty International vyvíjí ve prospěch li-
dí ve věznicích ve státech východního bloku. Také
Československu, Chartě 77 a zejména lidem, kteří
nesouhlasí s marxistickým systémem a jsou proto
brutálně perzekuováni, je ve zprávě věnováno mnoho
míst. Např. Eduard Vacek z Teplic byl odsouzen k jed-
norozhodnému vězení jen proto, že při domovní prohlídce
byl u něj nalezen výtisk Orwellova Zvířecího statku
/Animal Farm/; v soudním rozsudku se praví, že tato
knihy je ideologicky závadná, protože srovnává lid-
skou společnost se společností zvířat, a to není
z hlediska socialistické justice normální. Jaroslav
Švestka byl uvězněn proto, že poškodil pověst
Československa tím, že v dopise příteli v NSR srovná-
val domácí režim se situacemi popsány v Orwellově
románu 1984. Atd., atd.. Měli bychom se stát členy
australských odboček Amnesty International, a tak
podporovat její akce i v zájmu lidí v Československu.

IP

V NAŠÍ AUTODÍLNĚ VÁM RYCHLE A SPOLEHLIVĚ
PROVEDEME

OPRAVY VŠEHO DRUHU

65 Grosvenor Street, St. Kilda
Tel.: /03/ 527 4827

*Chťte mluvit se Zdeňkem!
Sleva čtenářům Panorámy!*

Kámyte SVĚ OBRAZY A VÝŠIVKY

U PRVNÍ POZLACOVAČSKÉ FIRMY V AUSTRÁLII!

*Prodáváme také umělecké reprodukce, barvy, štětce
a veškeré potřeby pro umělce ve velkém výběru!*

J. KOŠNAR PTY. LTD.
548 MT. ALEXANDER ROAD
ASCOT VALE VIC. 3032
TELEFON /03/ 370-5744

Pro čtenáře Panorámy 10 procent slevy!

Není snad těžké, aby nevznikl nový ismus. Jako by jich nebylo dost. Jeden čas jsem se domníval, že existencialismus je tím pravým ismem, který zavrholil lidské myšlení konečnou definitivní formou. O ne. Objevily se další ismy, a jak to už vypadá, vymyšlení nových bude pokračovat. Existencialismus zřejmě nevysvětlil smysl lidského bytí tak úplně a zevrubně, jak se kasař. A jak by také mohl, když sám jeho čelný představitel, Jean

MOJE DOBRÁ STRÁNKA

Fejeton Jiřího Šykory z USA.....

Paul Sartre, nadšeně tleskal Kubě v době, kdy i Jozsa z obecní pastoušky věděl, že tam vládne diktátor, jenž z celého ostrova udělal jedno velké vězení.

Vůbec ona kvalita tohoto kterého ismu úzce souvisí s charakterem toho, kdo jej vymyslel. Jednu z nejnadzornějších příkladů je Karel Marx. Člověk, který si ani za ono příslovečné prase nedovedl zorganizovat život, materiálně byl na úrovni žebračka - to ono pak není divu, že takovýhle člověk vymyslel ismus, jenž pak ve své aplikaci zaviniš smrt desítek milionů lidí.

Často se stává, že koncovka ismus se přidává k jiným slovům jen proto, aby pak ta sloučenina budila lepší dojem. A někdy se přidáním této koncovky doštane do nového tvaru odsudek, jenž může, ale nemusí být pravdivý. Příklady? Prosím: pointilismus - no to přece zní lépe než "vytečkovaní"... No to byl spíše žert, ale zkuste jiný příklad: Masarykismus: to je z pohledu komunisty něco jako lepra, ale z pohledu někoho jiného to tak špatně být nemusí, však Masaryk byl vadělaný a hodný pán...

Ismus sám o sobě znamená něco hanlivého, předstíraného, a lidé jak v Americe, tak v Československu - nevím jak v Maďarsku a v Číně - si vytvářejí slova, jež si z vážných politických, filosofických, uměleckých a jiných směrů a snah dělají průu. Vznikly tak: zapěťprstismus, kecalismus, lez dokamsismus, ošulismus a jiné skvosty lidové tvorby.

Vymyslet novou ideologii či umělecký směr není samozřejmě legrace. Dá to práci. Nejlepší by bylo, kdyby si každý vymyslel svoje. Jako já svoji filozoficko-vědeckou práci jsem nedávno vydal v novinách "Vnitřní Čech", a to jako úvodník. Přes etnocentrický název oněch novin lze dít pouzít na kterémkoli kontinentě. Dovolte mi teď tedy citovat:

"O bubuismus v umění a bytí a o jeho významu a zbytečnosti v současnosti:

Bubuismus, jak známo, se zabývá především uměním, a to v nejširších souvislostech, například umění a mrnění. Bubuismus nic netuší, nemůže se tedy mýlit. Pravý bubuista se vyznačuje tím, že pravidelně na jaře nezapomíná sypat ptáku lebduškovu do očí vápenec, křemík a acylpyrin. Pravý bubuista překonal, anebo je o tom alespoň přesvědčen, dětské nemoci bubuismu jako: cholera, paradenóza a paratyf, a bojuje za to, aby byl lidstvu vrácen zimní spánek. Bubuismus uznává pouze čtyři světové strany: východ, sever, jih a východ.

Jedině bubuismus ví, že je to člověk, kdo je pádem všeho zvěrstva. Denně se vadělavá v knize profesora doktora Nymanda NAŠE ŘEČ aneb ŠKODA SLOV.

**PROSÍME - UŽÍVEJTE POUZE NOVÉ
PŘEDPLATNÍ LÍSTKY!**

Bubuismus není náročný, spíše naopak, a proto je oprávněná naděje, že dosáhne oblíbenosti u širokých vrstev. Vždyť i naši umělci se jen a jen prostřednictvím bubuismu mohli stát svědomím maroda, opravují národa. Bubuistou se může stát každý, neboť bubuismus je ve své podstatě demokratický až lidový. Podmínkou je ukončení šestileté školní docházky. Bubuisty se mohou stát i občané tmavší pleti. Není to krásné...

Bubuismus už pronikl do povědomí mas. Ne náhodou zde uvádím několik dopisů věrných vyznavačů bubuismu:

"My, bloková četa v Praze šest, děkujeme bubuismu za pomoc při odklizení sněhu a mrtvol pana Jandouska v Žitné ulici! Mnoho štěstí, bloková četa..."

"Sme veselí, dohromady dvjestošesdesiasedemročné, tmavovlasé. Máme bubuismus rády - bezinový štvorčistok Hana, Marina, Anna, Jozef, Mája, Halina, Pišta a Števo..."

A pionýr Lukáš nám poslal básničku:

"Jako to srdečko - co tak tluče - já tebe maničko -" s pozdravem Lukáš Mandl, čtvrtá bč.

Tolik tedy někteří bubuisté. A tolik i já ve svém dnešním úvodníku. Evropa a svět zůstávají ještě otázkou, ale pro seriózní krajinkáře, díky bubuismu, již vyřešenou... Ať žije bubuismus!!!

Došlo prý na veksláky, tvrdí v RP policejní šéf Prahy a Středočeského kraje generál B. Carda. Samozřejmě to tak žhavé nebude, protože veksláci jsou pro stát zdrojem ohromného devizového příjmu, k nějakému kosmetickému zásahu ale asi přece jen došlo: v poslední době prý policie předvedla asi 230 osob. Zlé jazyky po Praze však hned tvrdí, že v síti zůstávají jen ti, kteří se policii nelíbí z jiného důvodu, třeba nevalnou ochotou k důvěrné spolupráci, šmudly-šmudly.

+++ Hořel jinonický Motorlet: škoda si 3 mil. Kčs.

+++ Vosy si vyšlápaly na obyvatele Brna a třeba u tamější přehrady to chvílemi bylo o život: do nemocnic byli převáženi lidé se žihadly i na krku, ve rtech, v ústech i v jazyce. Aby to nebylo jeanovčárné, do okolí Brna se sjela i klíšata. K akutním případům na koupalištích byla několikrát vyslána pomoc ve vrtulníku, leč záhy se od toho zase ustoupilo, protože lidé na dekách odmítali vyklidit prostranství pro přistání a když si helikoptéra konečně sedla, pro změnu se na ni vrhali jako na atrakci, takže s pacientem nemohla odstartovat.

A D V O K Á T

JUDR. MILAN KANTOR

/LL.B., Barrister and Solicitor of the Supreme Court of Victoria/

specializuje se na kupní smlouvy, převody nemovitostí, nájemní smlouvy, zakládání společností a partnerství, na vykonávání dědických nároků a na přípravu testamentů, všeobecně na případy týkající se nesporných majetkoprávních záležitostí.

Než podepíšete smlouvu, která je obvykle advazná a která může mít i dalekosáhlé nepříznivé následky, p ř i j ě t e n a p r á v n í p o r a d u !

500 COLLINS STREET, MELBOURNE, VIC. 3000
TEL.: /03/ 62-6196

Patnáct západních bank poskytlo Československu úvěr ve výši \$US150 milionů. Podle čs. strany jsou podmínky "mimořádně výhodné".

+++ "Jsou světlejší, některé části domalovány pastelkou...", varuje čs. kriminální policie. Jde o padělky bankovek v hodnotě 1000 Kčs, které se podařilo zachytit už na více místech.

+++ "...Nejoblíbenějším způsobem českého pozorovatele je mudrovat o marnosti polských vzpour - nejednotných, neorganizovaných, neohližejících se na mezinárodní situaci /zda je příznivá čili nic/, a tedy nerealistických. S divným vkusem tak činí zejména vždycky po další polské porážce, nebo po tom, čemu on říká porážka. Také to je pradávný květ z českých luhů. Například po válce čeští autoři, mimo jiné důstojníci, kteří v klidu přežili nacismus, s oblibou kritizovali proslulé útoky polské jízdy proti německým tankům a vůbec čiré šilenství války vyhlášené zároven Německu a SSSR. Poučovali, že je to nerozum... domnívající se snad opravdu, že těm druhým to není zřejmé. Nejde tu ani tak o tu výrazně se projevující odlišnost duchovních světů obou národů, ale o bohorovnou aroganci... programových kapitulantů.", píše mj. Jan Tesař z Paříže ve Svědectví č. 83/84 z letošního roku.

+++ Jiří Hájek, bývalý čs. ministr školství a v době srpnové intervence v roce 1968 ministr zahraničí, se dožil 75 let.

+++ Charta 77 zaslala dopis ÚV KSČ, v němž vyjadřuje podiv nad "vnitrostranickým materiálem", v němž je spolu s dalšími nezávislými organizacemi označována za podvrtné uskupení. O zmíněné instruktážní pomůcce, určené řadovým členům KSČ, jakémsi "kladivu na čarodějnice" jakešovské éry, jsme v Panorámě již psali.

+++ Vasil Bilak má na krku trestní oznámení pro trestný čin vlastizrady. Přiliš si z toho ale nedělá, neboť je generální prokuratura podala dva čs. obžaně na základě jeho přiznané účasti na přípravě vojenské okupace Československa v roce 1968. A za vlastizrady tímhle směrem se už dávno nezavírá.

+++ Polský partajní časopis Argumenty si zase jednou vyšlápá na katolickou církev a své čtenáře - má-li ovšem jaké - zahrnul hrůzostrašnými údaji o rozmařilém životě duchovenstva. Kněží prý mají nejmodernější zahraniční automobily a pod postelemi "mnohamilionové sumy ve zlotých, tisíce dolarů a jiných zahraničních valut". Fary tedy jsou - jak škodolibě konstatuje časopis - oblíbeným cílem zlodějů. Ze žurnalistického hlediska je ovšem nutno autorovi materiálu vytknout, že nevyužil šance jedinečným způsobem umocnit svá tvrzení tím, že by do protikladu postavil prostý, střídmý a spartánsky skromný život stranického aparátu.

+++ Od nedávna je v Československu v oběhu nová padesátikoruna. Převládající barvou je červená, na líci je portrét L. Štúra, na rubu pohled na Bratislavu. Text bankovy je slovenský.

+++ V Praze jsou krásné staré stavby, to jistě ano, ale obřezuje tam turisty policie, jídlo v restauracích je špatné, v obchodech není žádné zajímavé zboží, úřady jsou k cizincům protivné, veksiláci dotěrní, obchody se suvenýry plné odporného kýče a prodavačky všude neschopné se domluvit a vysloveně líné... Což nevysílala Svobodná Evropa, ale - podržte se - napsalo Rudé právo, když jeho zpravodajové zastavovali zahraniční hosty v ulicích Prahy.

+++ Prvního srpna v Československu začala výroba nového automobilu Škoda Favorit. A začala se silným skřípáním, způsobeným neschopností koordinovat dodávky od 200 dodavatelů. Plánovaná produkce v srpnu měla být 150 aut denně, dvě třetiny z toho v Mladé Boleslavi, zbytek v pobočném závodu ve Vrchlabí.

+++ Telefonní překladatelská služba v Austrálii samozřejmě dělá neocenitelnou práci a i nejednoho našeho krajana, který dosud nezvládl angličtinu, vytáhla z ošemetné situace. Dostali jsme nyní publikaci o tom, co všechno překladatelé ve službě prožijí. Jak se dá očekávat, leccos. Například v případech, kdy někdo volá, že se pokouší otrávit prášky /není jasné, proč volá překladatelskou službu/, musí operátor udělat vše, aby člověk na druhém konci drátu neusnul, než dorazí pomoc. Nějaký Rus volá už 13 roků pravidelně a stěžuje si, že mu ukradli jeho poklady. Z telefonní budky často volají lidé, kteří potřebují okamžitou lékařskou pomoc a přitom vůbec netuší, kde vlastně jsou. V materiálu se uvádí, že na Štědrý den kdosi zavolal až z Československa a poděkoval překladatelům za vše, co pro jeho rodinu udělali v Austrálii.

+++ Významná konference o práci překladatelů v oblasti práva se koncem července konala v Sydney.

+++ Nedostatek toaletního papíru v Československu je opravdu balzacovské téma. Dostali jsme další výstřížek Večerní Prahy od čtenáře z Victorie, v němž si jeden důchodce z Prahy stěžuje, že toaletní papír nemůže sehnat už 6 týdnů. Ubožák má tedy výdrž, doslova i obrazně. Obchod průmyslovým zbožím na to reaguje očekávaně moudře, hovoří o centrálních plánech, počtu obyvatelstva a plánované průměrné spotřebě na hlavu /?/, jednání na ministerské úrovni atd. Jedinou šancí je prý dovoz ze Západu, protože - citujeme - "v socialistických zemích není toaletní papír k dispozici". Zato jsou k dispozici nekonečné regály sebraných blbostí, které nikdo nikdy nevezme do ruky, natož aby je četl. Knihovny i knihkupci se jich s ulehčením zbaví - a papír bude...

V.N. DUBEN

Svědectví z Afghánistánu

V Paříži vychází od roku 1986 mezinárodní časopis na podporu bojujícího afgánského lidu s polským názvem "Biuletyn Afgański". Před časem vyšlo také první číslo české verze časopisu pod názvem "Afgánský zápisník" v redakci Jana Tesaře.

První české číslo mezinárodního časopisu na podporu bojujícího Afghánistánu upozorňovalo především na to, že disidenti i exulanti z mnoha zemí východní Evropy a Sovětského svazu boj Afghánců o nezávislost a svobodu téměř ignorují. Výjimku tvoří Poláci a do určité míry také Ukrajinci a Rusové. Poláci v exilu, kteří dali popud k vydávání tohoto mezinárodního časopisu, mají už v Afghánistánu padlého hrdinu, Lecha Zondka, jehož hrob v afgánských horách zdobí křesťanský kříž. Ten Zondkovi postavili jeho muslimští spolubojovníci. V Afghánistánu měli disidenti Poláci delší dobu také svého vyslance, Adama "Chana" Winklera. Odjel do afgánských hor, aby mohl na základě vlastní zkušenosti referovat svým polským přátelům a zejména západní veřejnosti o tom, co se v Afghánistánu vlastně děje. "Chan" Winkler se také zúčastnil bojů proti okupantům na straně afgánských mudžahedínů v Panšírském údolí, kde byl zraněn. Po návratu přednáší o Afghánistánu v západní Evropě i ve Spojených státech.

První číslo české verze "Afgánského zápisníku" upozornilo na to, že zápasu Afghánců o nezávislost proti sovětským okupantům a domácím kolaborantům věnuje pozornost několik mezinárodních institucí, jako jsou mezinárodní organizace pro lidská práva v Londýně "Amnesty International" a podobná americká instituce v New Yorku "Helsinki Watch Committee". Zdůraznilo i to, že dědic někdejšího mezinárodního tribunálu Bertanda Russela, Stálý tribunál národů, na svém stockholmském zasedání roku 1981 poprvé veřejně obžaloval Sovětský svaz za jeho agresi proti Afghánistánu a za zločiny proti lidskosti v této původně nezávislé a neutrální zemi. Někdejší Russelův tribunál byl zejména za vietnamské války dobře zapsán v Moskvě a jiných komunistických hlavních městech. Nynější "Stálý tribunál národů", jak se v časopisech podotýká, nemá bohužel podporu západní veřejnosti, jakou by zasluhoval.

Dnes je asi 80 procent rozlohy Afghánistánu zemí nikoho, kterou z velké většiny kontrolují protikomunističtí partyzáni čili mudžahedíni. Na začátku tohoto zápasu měla země 15 milionů obyvatel. Asi jeden milion Afghánců přišel za bojů o život a na pět milionů uprchlo do zahraničí, jednak do Pakistánu, jednak do Íránu. Na 20 tisíc afgánských dětí odvezli sovětské okupanti k indoktrinaci do Ruska - po způsobu řeckých dětí, kte-

ré byly za občanské války ve čtyřicátých letech indoktrinovány a odnárodněny v komunistickém Československu a jinde ve východní Evropě.

V Afghánistánu bylo až 115 tisíc sovětských vojáků a několik tisíc tajných policistů a jiných tzv. poradců. Ruská armáda utrpěla ztráty nejméně 35 tisíc vojáků.

Před zahájením - zatím částečného - odsunu sovětských vojsk ze země napsal v Afgánském zápisníku "Chan" Winkler:

"Pomalu se hromadí politické důsledky této války proti Sovětskému svazu. Poslední "mírová iniciativa" Kábulu a Moskvy byla mimo jiné pokusem aspoň načas neutralizovat negativní důsledky této války pro prestiž Sovětského svazu. Jak stále zdůrazňuji; právě v tom můžeme Afgháncům pomoci - můžeme usilovat, aby se jejich věc stala známa, přičinít se o to, aby se sovětské válečné zločiny v Afghánistánu staly politickou zbraní proti Sovětskému svazu. Seznam sovětských zločinů je dlouhý a dobře dokumentovaný. S jistotou je možno říci, že bestiality Rudé armády nejsou jednotlivými výstřelky demoralizovaných vojáků. V Afghánistánu je to široce používaná metoda vedení války. Prozatím, ačkoliv válka trvá již několik let, není tato skutečnost v Evropě a světě dost známa... Afghánistán je příležitost, kdy je možno pokusit se obrátit hůl: postavit Sovětský svaz na lavici obžalovaných!"

A tato slova platí stále.

Za B. Sirkovou...

Čs. veřejnost v Austrálii přijala s upřímnou lítostí zprávu, že v Melbourne zemřela paní B. SIRKOVÁ, exilová literátka a aktivní účastnice krajaňského života. Paní B. Sirková, která také podpořila vznik Panorámy, pracovala 17 let ve zdravotnictví na Papui Nové Guineji a patřila mezi spolupracovnice Hlasu domova, vycházejícího po 30 let v Melbourne. Kromě knih v češtině publikovala i ukrajinsky, oba jazyky ovládala znamenitě. Její poslední publikované práce vyšly nedávno ve sborníku On The Fence - jde právě o anglické překlady ukrajinsky píšících autorů.

Československá komunita v Austrálii ztratila v paní B. Sirkové významnou osobnost. Redakce Panorámy touto cestou tlumočí poděkování rodiny Šustkovy jménem pozůstalých všem těm, kteří vyjádřili soustrast nad úmrtím paní B. Sirkové a zúčastnili se rozloučení se zemřelou. Čest její památce!

INZERCE

v časopisu

PANORAMA

Jen v Austrálii je na 20.000 Čechů a Slováků...
PROPAGUJTE SVÉ VÝROBKY ČI SLUŽBY MEZI KRAJANY!
U dlouhodobých inzerátů sleva. Oznamujte nám
včas všechny změny!

Miloš TRNKA, licenced plumber, gas fitter

instalatér

MILOS PLUMBING

(03) 548 1210

O KNIHÁCH (nových i j.)

Před časem jsem v Panorámě referoval o vynikající literární příručce Heleny Koskové Hledání ztracené generace a o pokulhávající práci Antonína Měšťana Česká literatura 1785-1985, obě knížky vyšly u Škvoreckých Sixty-Eight Publishers, Box 695, Postal Station A, Toronto, M5W 1G2, Canada. Toto nakladatelství koncem loňského roku vydalo další literárně historickou studii: Zdeněk Rotrekl - Skrytá tvář české literatury, str. 250, \$12,75. Titul této knihy se v souvislostech promítá do doby tvůrčí aktivity popsaných osobností a je velmi výstižný.

V Československu mocenské zlomy od roku 1948 s sebou přinášely vyklizení celých generací a jejich kulturní práce do stoupy, do hermetického uzamčení v knihovnách a archívech tak dokonale, že mnohá jména se nesměla ani vyslovit, tím méně citovat. Cenná díla generace Pekařovy, Vašicovy, Kalistovy a jiných upadají do vládnoucím systémem organizovaného a naprostého zapomnutí. Tvůrčí generace nastupující v šedesátých letech začínaly od pověstné Camusovy a Orwellovy nuly, od vyprázdněných knihoven a měly k dispozici snad jen Erben a Němcovu a pak tzv. socialistickou "literaturu", ve které se vědecké názvosloví nahradilo politickým slangem. Kulturní diskontinuita daná několika mocensko-politickými zvraty hrozí bez přehánění přímou zlobou národa. Písemnictví se pak přesunuje do koncipování jakýchkoli stranických směrnic a ty jsou ještě plné dezinformací a překrucování. A tomu se v Praze říká literárně historická metoda.

Zdeněk Rotrekl tedy přišel jako na zavanou. Mnozí vědí, že byl v padesátých letech odsouzen jako člen fiktivní "Zelené internacionály" tuším na dvacet let vězení, byla to skupina katolických spisovatelů nepohodlná pouťorovému režimu a bylo ji zapotřebí izolovat, Bory a Jáchymov a Leopoldov byly shledány za vhodná místa - na úkor celého národa. Rotrekl, po propuštění z vězení, začal sbírat životopisná data o lidech, kteří měli být vymazáni z českého písemnictví, i když se do něj v celém národním i evropském kontextu silně zaplali. Zkuste sehnat v Československu nějaké informace např. o autorech náboženské literatury - Dominik Pecka např. psal nejen díla nábožensky - filozofická, ale i romány a poezii, atd. Zdeněk Rotrekl zahrnul do své znamenité knížky medailony o 22 umělcůvých autorech, kteří patří do Parnas českého písemnictví tohoto století /Babler, Blatný, Čep, Kalista, Křelina, Renč, Reynek, Zahradníček/ - jmenuji jen některé. Ten exilový čtenář, který pokládá třicetileté usazení režimní literární kritiky za zrušné, by se měl s Rotreklovou prací seznámit, otevře mu nejdnou oči a umožní mu poznání, jak silní byli a jsou lidé, kteří se filozoficky a tvůrčím způsobem vzepřeli mocenskému diktátu. Ti nám mohou sloužit nejen za vzor umělecký, ale i všeobecně lidský.

Křesťansko demokratické sdružení Střední a Východní Evropy v Austrálii :Fl. S, 159 Melrose St, North Melbourne 3051/ vydalo další číslo svého neperiodického bulletinu, které tentokrát připravil dr. S. Hofírek. Jde o devítistránkovou studii, která je zaměřena zejména na selhání australského antikomunismu s přihlédnutím na antikomunismus čsl. exilu a situaci v Melbourne. Shodou okolností se mi dostal do rukou čtvrtletník Rozmach, č. 3, 1985, ve kterém dr. Hofírek uveřejnil rozsáhlou studii, věnovanou existenciálnímu personalismu. To je filozofický směr, o který se opírá papež Jan Pavel II. a který známe z díla

Maritainova. Tomistický realista Karol Wojtyła, tedy současný papež, hlásá, že pravý křesťanský humanismus musí obsahovat dimenzi božskou i lidskou a láska člověka k člověku by měla být podstatným rysem v rozvoji lidské osobnosti.

V další své studii, publikované v minulých dnech, se dr. Hofírek zabývá některými aspekty současného vývoje v SSSR.

IP

KULTURA • KULTURA •

Pětidílný filmový dokument o historii Pražského hradu natáčí Krátký film Praha.

Studio Barrandov připravuje film V. Chytilové Kopytem sem, kopytem tam, další díl seneformského filmu o Jonášovi a Melicharové a několik dalších snímků, v nichž převládá tzv. úniková tematika.

Festival Pražské jaro se letos neobešel bez mezinárodní ostudy, když západoněmecký klavírista Frenz se před vystoupením musel omluvit publiku, že zážitek bude problematický, protože nástroj, dodaný samozřejmě pořadateli, je v ubohém stavu. Na kvalitu nástroje si trpce stěžoval i sovětský klavírista L. Berman.

Lidový vypravěč Zdeněk Galuška, autor mj. knihy Slovácko sa sudí, oslavil pětasedmdesátku.

Vladimír Ráž, člen činohry Národního divadla v Praze, se dožil 65 let. Na jevišti i ve filmu vytvořil předlouhou řadu rolí, nesmrtelnosti však dosáhl jedinou - princem Miroslavem ve filmovém zpracování Pyšné princezny.

Písňe, operní a koncertní árie W.A. Mozarta musí být na pěvecké soutěži Mozartova Praha předneseny zpaměti a v originálním jazyce. Letos v kategorii ženských hlasů první cena nebyla udělena, v kategorii mužských hlasů zvítězil J. Ůurčo ze Slovenského národního divadla.

Vítězkou festivalu Děčinská kotva se stala Lída Nová s písničkou Přej si sen, ke které hudbu složila sama. Text napsal E. Krečmar.

Máštanský dům v Novém Městě pražském. Rekonstrukce V. Lorence podle kresby R. Saveryho ze začátku 17. stol.

NA SBS TV • NA SBS TV •

Zdramatizované Nerudovy Povídky malostranské prezentovala SBS poněkud smateně, když jsme například v závěru jednoho večera viděli titulky něčeho, co se vůbec nevysílalo. Vlastní povídky pak postihl osud všech pokusů takového druhu: jak natáhnout na půlhodinu něco, co autor před desítkami a desítkami let naprosto precizně vyjádřil v několika odstavcích, často jen několika větách? To je úkol nelehký, ba přímo strašný, protože předlohu ani snad každý a navíc Neruda doopravdy dovedl. V některých dílech seridlu se tedy dlouho, předlouho vařilo z vody, "rozpracovaný" Neruda byl leckdy spíš rozblemtaným Nerudou, smízel nerudovská - tak typická - vyjadřovací zkratka a brilantní, úsporná a přitom podmanivá pointa, aby byla nahrazena vyslovenou nudou. Neruda není sám, kdo postihl takový osud; nejinak tomu bylo kdysi se zfilmovanými povídkami Karla Čapka a nejinak tomu bude s každým autorem, který dokáže vyladit obsah s formou do nedělitelné jednoty, který zkratka psal či píše pro papír, jen pro papír. Na druhém konci světa nás k obrazovkám navíc přitahovala naděje, že uvidíme jedinečné záběry historické Prahy: i tuto naději seridl splnil jen částečně. Tentokrát to ale autorem nelze mít přičítat za zlé, neboť panoramatické záběry Prahy s posunem stovky let zpátky jsou prakticky k nalezení, všude vykukuje nějaké přišerné sídliště, a ani pohledem na malostranské střechy atmosféru zaslých dob nenavodí, protože jsou dozajista posety bezútěšným stromořadím televizních antén. Zvláštní kapitolou byly herecké výkony hlavních představitelů seridlu - neuvěřitelné, na obrazovce bylo skoro všechno to nejhorší, co česká herecká škola nyní má k dispozici, a přesto některé postavy byly výrazově nepřesvědčivé, někdy vysloveně špatné. Světlou výjimkou byl Josef Kemp a tu a tam někdo další. Celkově však potvrzení toho, že čím více si na západě zvukáme na maximálně civilní projev, charakterizující zdejší hereckou školu, tím asi více se budeme cítit nevl při sledování českých filmů "odtamtud", pomíneme-li všechny jiné okolnosti, které

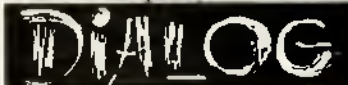
leckdy vysloveně nedobry pocit v křesle před televizí ještě více podminují.

Televizní stanice SBS v září upozornuje na český film Hrdky v sobotu 3. 9. od 11.20 večer, v Adelaide a tradiční půlhodinku dřív. Podle programového věstníku jde o příběh lasky dvou teenagerů, Jima /?/ a Magdy, očekávaně-nečekaně je Magda "v tom", ale to už do aféry plnou parou startují rodiče... Hrají Jan Potměšil a Nella Boudová, režie Ludvík Ráža.

ABC FM • NA ABC FM • NA

S rubrikou "Na ABC FM" se bohužel musíme rozloučit: jak jste možná postřehli, program této stanice je nyní oznamován v časopisu The Australian Listener, který na rozdíl předchozího programového měsíčníku vychází týdně. Stanice ve shodě s tím změnila styl plánování pořadí, takže výhled na město dopředu není k dispozici. Škoda: rubrika Na ABC FM měla svůj okruh čtenářů, kterým asi bude chybět - nezbyvám nám než jim doporučit zmíněný týdení přehled. Současně jménem redakce i čtenářů děkujeme Jaroslavu Kouřilovi, který po celou dobu rubriku Na ABC FM připravoval.

České knihupectví

Napište si o seznamy knih a videokazet:

Gutleutstrasse 13, 6-Frankfurt/M, nebo
Hess Strasse 88, 8-Munich 40
West Germany

PŘEDPLATNÍ LÍSTEK

ZDE OOSTŘIHOUT

PANORAMA

35 Massey Street, Doncaster 3108
Victoria, Australia

Šeky laskavě vyplňte pro příjemce: CZECHOSLOVAK PANORAMA

PŘEDPLATNÉ

Austrálie

jeden rok: **A\$24.00**

dva roky: **A\$48.00**

N.Z., P.N.G. (letecky)

jeden rok: **A\$20.00**

Ostatní cizina (letecky)
(lodí)

jeden rok: **US\$25.00**

jeden rok: **US\$21.00**

Prosíme zahraniční předplatitele, aby nám neposílali osobní šeky - po zaplacení bankovních poplatků nám nezbyvá ani na poštovné. Nejlépe vložit bankovní do doporučeného dopisu.

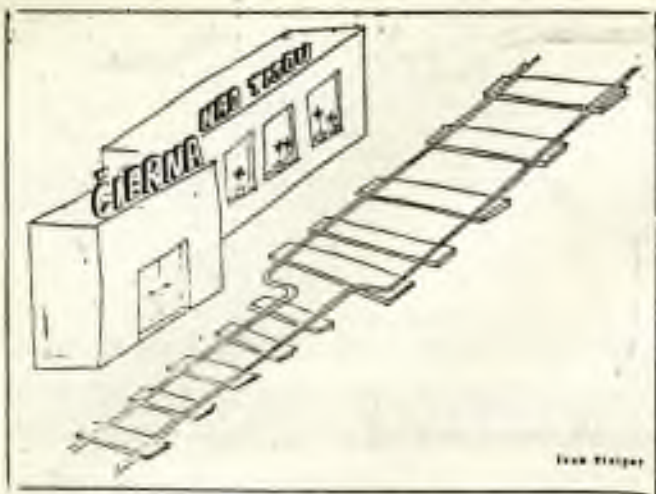
Přikládám \$..... na předplatné, případně i tiskový fond /dary na tiskový fond jsou naprosto dobrovolné a používají se jich k zasilání časopisu těm krajanům, kteří si předplatné nemohou dovolit - zejména Čechům a Slovákům v hostelech, evropských uprchlických táborech atd./

Jméno, adresa /čitelně/.....

..... Podpis, datum.....

Prosíme zaškrtněte /x/

..... jste-li NOVÝM předplatitelem

SPORT • SPORT • • • •

V hale melbournského Sokola se nedávno konalo finále mistrovství Victorie v kolové a krasojízdě. V dobré sportovní atmosféře a za bojně účasti diváků bojům přihlížel mj. i pan Less Dun, prezident cyklistické federace Victorie, který také předal medaile vítězům. V krasojízdě některá děvčata absolvovala pouze druhé finálové kolo, takže se pořadí hodně promíchalo. Výsledky - krasojízda: 1. Truhlářová, 2. Sosnovcová, 3. Brodecká, 4. Jindrová, 5. Kulíčová, 6. Pospíchalová; kolová: 1. Mel I /Sosonovec - J. Tábořský/, 2. Mel II /Pošepný - M. Tábořský/, 3. Mel III /Míček - P. Tábořský/, 4. Mel IV /Zachar - kombinace/.
rum/red

DRUHÁ STRANA PŘEDPLATNÍHO LÍSTKU

Můj vzkaz redakci PANORÁMY:

Pokud víte o někom, komu bychom mohli nezávazně poslat ukázkové číslo, uveďte zde laskavě jeho adresu:

+++ Čs. plavkyně Lida Jelínková, 31, se zapsala do listiny přemožitelů kanálu La Manche. Prozatím se totéž podařilo asi 340 dalším plavcům, mezi nimi už před lety Čechoslovákům F. Venclovskému a J. Novákovi. Jelínková v letech 1972 - 1974 reprezentovala Československo na delfinových tratích, pak se vdala a zanechala závodní činnosti. Po 6 letech se však do vody vrátila a začala se sportovním otužováním a dálkovým plaváním. V minulosti se zúčastnila i známého plaveckého maratónu Capri - Neapol. Jde jistě o obdivuhodný výkon v každém případě: u čs. plavce je to vždy úspěch o to větší, že musí překonat neuvěřitelné byrokratické potíže, sehnat peníze /prý asi 1500 britských liber/ a čekáním na příznivé počasí nepřetáhnout platnost výjezdní doložky, protože ministerstvo vnitra by se zlobilo. Jelínková se tak do kanálu La Manche hrnula hned poté, co přijela do Anglie, a museli ji přemlouvat, aby počkala na lepší podmínky. Stejně pak ale k pokusu nastoupila v době, kdy dalších asi 30 zájemců ještě trpělivě čekalo, až se moře vylepší. Jelínková je z východoních Čech, takže nepřekvapí, že vsadila na pardubický perník, který ve vodě dostávala každou hodinu se slazeným čajem. A vyšlo to.

+++ Čs. basketbalistky na ME juniorek získaly stříbro, když ve finále podlehly SSSR 65-73.

+++ JZD Slušovice se vrhlo i do cyklistiky a svým oddílem chce konkurovat Dukle a Rudé hvězdě, tedy armádě a ministerstvu vnitra, což byy zatím jediné instituce, které si to naplno mohly dovolit. U vojáků i policajtů zavládlo zděšení, protože nejlepší jezdci jim okamžitě ohlásili přestup do Slušovic, kde podmínky - přestože ježdácký oddíl nemá "vrcholový status" - budou nesrovnatelně lepší, navíc kolem žádná vojna. Trenérem slušovického oddílu je bývalý reprezentant Milan Puzrila.

+++ Proč neutíkají fotbalisté? - ptali jsme se před časem bývalých čs. reprezentantů v jiných sportovních odvětvích, kteří "vzali roha". Tedy už se tak ptát nebudeme: při soustředění pražské Slavie v Záp. Německu se rozhodli pro odchod na Západ čs. reprezentantů Luboš Kubík a Ivo Knoflíček. Předseda čs. fotbalového svazu R. Koček se netají svým zděšením, příklady táhnou. Přispěchal proto s ujištěním, že oběma uprchlíkům nebude dán souhlas k přestupu, což v praxi znamená, že podle mezinárodních dohod nebudou hrát 12 měsíců.

+++ J. Masopust a M. Bokša získali trenérská místa v Indonésii. Novým čs. fotbalovým ústředním trenérem je I. Novák, který se vrátil z Belgie.

+++ Ženský lední hokej se zachytil drápem i v Československu, kde se mu věnuje 20 družstev. Nejlepší jsou Beroun, Plzeň a Sparta. Oficiální soutěž se zatím nehraje.

+++ Vítězem tenisového turnaje Čedok-open se stal 20letý Rakušan T. Muster.

+++ Velkou cenu Československa silničních motocyklů ve třídě 500 ccm na brněnském okruhu vyhrál Australan Gardner, který tak znovu prokázal, že je "jednička", přestože letos titul mistra světa ztratil ve prospěch Američana Lawsona, jenž potřebné body nasbíral už v předchozích závodech.

I. ČS. FOTBALOVÁ LIGA PO 2 KOLECH

1. Sparta	2 1 0 0 2 3	8. Slavia	2 0 2 0 2 1
2. Slovan Bratislava	2 1 1 0 2 1	9. Slovan	2 1 0 1 3 4
3. Slovan	2 1 1 0 2 1	10. Slovan	2 1 0 1 2 3
4. Trnava	2 1 1 0 2 1	11. Slovan	2 1 0 1 2 3
5. Slovan	2 1 0 1 2 2	12. Slovan	2 1 0 1 2 3
6. Slovan	2 1 0 1 2 2	13. Slovan	2 1 0 1 2 3
7. Slovan	2 1 0 1 2 2	14. Slovan	2 1 0 1 2 3
8. Slovan	2 1 0 1 2 2	15. Slovan	2 1 0 1 2 3
9. Slovan	2 1 0 1 2 2	16. Slovan	2 1 0 1 2 3
10. Slovan	2 1 0 1 2 2	17. Slovan	2 1 0 1 2 3
11. Slovan	2 1 0 1 2 2	18. Slovan	2 1 0 1 2 3
12. Slovan	2 1 0 1 2 2	19. Slovan	2 1 0 1 2 3
13. Slovan	2 1 0 1 2 2	20. Slovan	2 1 0 1 2 3

Hladovkou proti perzekuci

Z podnětu pracovní skupiny Mezinárodní společnosti pro lidská práva byla letos v lednu ve Švýcarsku zahájena řetězová hladovka, jejímž cílem je upozornit světovou veřejnost na osudy nespravedlivě stíhaných v Československu. Na akci se podílejí občané mnoha zemí, mezi nimi i mnozí čs. exulanti. Každý z účastníků drží hladovku 24 hodin, pak přebírá štafetu další - dodržování podmínek se nekontroluje, je to věcí cti každého účastníka. Každý ze zúčastněných posílá žádost prezidentské kanceláři v Praze o propuštění pronásledovaných a současně některému z vězňů odesílá osobní pozdrav.

Panoráma plně podporuje tuto akci a doporučuje čtenářům, aby svou účastí na ní vyjádřili svůj nesouhlas s pronásledováním občanů Československa, které je motivováno politicky.

Od 28. srpna je štafeta v australském Melbourne, když předtím absolvovala cestu kolem větší části světa. V Melbourne akci organizačně zajišťuje Zdeněk Robeš, místopředseda TJ Sokol Melbourne, který zájemcům ochotně poskytne bližší informace /531 3298/.

Je potřeba, aby se na převzetí štafety připravila australská města, která jsou na řadě po Melbourne - Adelaide a Perth. Doporučujeme přátelům v Adelaide, aby se spojili se Zdeňkem Robešem a dohodli podrobnosti převzetí štafety.

Redakce

Z DOPISU

Jsem Vám velmi zavázán za snahu nám pomoci při vystěhování do Austrálie a otištění našeho inzerátu. Buhužel nemáme asi moc šancí... Co se dá dělat, musíme doufat, doufat...

M. a V. Günsbergovi,
Německo

Pozn. redakce: V poslední době jsme dostali více dopisů od těch, kdo by chtěli natrvalo odjet do Austrálie. Bohužel vzhledem k tomu, že časopis děláme vedle zaměstnání, není v našich časových možnostech osobně intervenovat za jednotlivé pisatele, což by navíc ani nebylo účinné. Omezenou možnost sponzorovat mají krajské komunity v některých australských státech; víme však velmi dobře o tom, že jsou zavazeni mnohem větším počtem žádostí, než jaký je v lidských silách zvládnout.

Článek je to hezký, ten v srpnovém čísle Panorámy /J. Kovářiček: Přisnadní kontrarevolucionáře, Panoráma 8/1988/. Ale tři drobné připomínky bych přece jen měl. Faktické.

1/ Ministrování samo o sobě by nemělo být důvodem pro vstup do lidové strany. Znáám letmo jednoho, který ministroval ve svém mládí mnoho let. A pak byl nakonec osmiácti lety generálním tajemníkem ÚV KSČ: dr. G. Husák.

2/ Pražské jaro 1968 nebylo - naštěstí - komunistickým pučem z roku 1948. Proto to v roce 1968 trvalo déle, než se strana zbavila "bratra" Plojgara. Že se na tom značně podílela redakce Lidové demokracie - na to jsem dodnes pyšný. Bylo k tomu opravdu třeba trochu více než "ukecání na záchodě."

3/ Paušálně tvrdit, že "strana... se nemohla zbavit servilnosti vůči KSČ", je trochu odvážné. Ten, kdo byl u jednání se soudruhy obroditeli Smrkovským, Krieglem a dalšími, by mohl vyprávět o něčem jiném. A že by byli "servilní" takoví lidovci jako prof. Růžena Vacková /dlouholetá vězeňkyně hnědých a rudých koncentráků/ nebo mladý student, který - jak jsem informován - v ruce 1968 vstoupil do lidové strany a který se jmenoval Jan Palach, se dá sotva říci.

Tisknu ruku a srdečně zdravím

Dr. R. Ströbinger,
Německo

VICTORIA

M Y S L I V E C K Á Z Á B A V A

/v plné zbroji, ale bez psů/

se koná 1. října od 8 hodin večer v Sokolském národním domě /497 Queensberry St., Nth. Melbourne/.

Vaří Libor Adam... Bohatá tombola... Výborná hudba

Rezervování míst: br. Z. Robeš	531 3298
	370 2266
br. L. Adam	531 7186

Monashova universita:

Katedra slovanských jazyků uspořádala 31. srpna pozoruhodnou přednášku prof. M. Beckermana z Washingtonu na téma vztahu Leoše Janáčka k Rusku.

O den později byly v sále Monashovy university provedeny Nešpory českého barokního skladatele J.K. Zelenky.

SOUTH AUSTRALIA

Krajané v Adelaide mohou sledovat české stereofonní vysílání na stanici 5EBI FM každou středu od 20.00 hodin.

Jedete-li do Brisbane

rádi pomůžeme při opravě auta, případně umožníme zaparkování obytného přívěsu na farmě.

Jarda ZBRANEK, tel.: Brisbane 391 6021
A.N. 800 5486

Dětské trio /informace v Panorámě 8/1988 o zájezdu dětského dechového tria z Havlíčkovy Brody do Austrálie/ prokázalo velkou hudební vyspělost a ač bez propagace, kterou ostatní účastníci konference měli v míře přehojné,

naši byli mezi nejlepšími. Proč se vracím k věci, měsíc staré? Pro informaci všem slušným krajanům, kterých je většina, abychom potvrdili, že výše uvedení byli australskými hosty, nikoli vyslanci ČSR. A zároveň abych zastavila hrubé postranní napadání, že jsme podporovali komunisty. Od jisté doby jsou za našimi zády roztroušeny pomluvy všeho druhu, a to se týká i dalších zúčastněných krajanů. Chci toto křivé nařčení vyvrátit. K nahlédnutí jsou fotokopie pověřovací listiny konference. Myslí-li někdo přesto, že i tak je to podpora ČSR, v tom případě tedy podporuje režim každý, kdo sem pozve staré rodiče, sourozence či přátele.

Z. Kašpárková, ACT

Víte, že Austrálie je jednou z mála zemí, do kterých bych se jednou chtěl podívat? Je tam prostor, co...? Vlastně velmi upřímně: cítím, že bych mohl žít jedině v Americe nebo v Austrálii...Držím palce, ať se Vám nepodaří zaplést do exilových kádrušček. Myslím, že to nebezpečí nehrozí, Panoráma je dobrý a tolerantní časopis...

V. Bosák, USA

I PO TĚŽKÉ HAVÁRII JE MOŽNÉ
AUTO VRÁTIT DO STAVU, ŽE
ANI LECKTERÝ ODBORNÍK
NIC NEPOZNÁ!

AUTOKLEMPÍŘSKÉ PRÁCE - STŘÍKÁNÍ - VYPALOVANÉ LAKY
Srovnajte ceny odjinud s našimi cenami - budete
překvapeni! Nenechte si ujít šanci, zavolejte!

CHTĚJTE MLUVIT S JARDOU!

4 LIBBETT AVENUE, CLAYTON. TEL: (03) 547 5760

• REDAKČNÍ RADA •

Jiří HODAČ, dr. Miloš ONDRÁŠEK, Pavel ŠINDELÁŘ,
Jiří ŠPIEGL

Dopisující členové:

Petr CHUDOŽILOV /Švýcarsko/, Jaroslav KOVÁŘÍČEK
/Adelaide, Austrálie/, Jindřich LION /Rakousko/,
Jiří ŠÝKORA /USA/

Adresa redakce a telefonní číslo na straně 3.

• SPOLUPRACOVNÍCI •

Austrálie:

dr. M. Cigler
V. Donát - pseud.
J. Havránek
J. Hodač
P. Homolka
V. Kadnár
ing. J. Kazda
J. Kovářiček
P. Mařan
A. Nebeský
dr. M. Ondrášek
J. Slavík - pseud.
H. Stehlík
P. Šindelář
J. Špiegl
F. Toman
S. Tribbicková
V. Urban
J. Vrtielka
K. Wendt
R. Zallmann

USA a Kanada:

V. a M. Bosákoví
V. N. Duben - pseud.
Jára Kohout
V. Kříž
E. Límanová
J. Šýkora
V. Tábořský
dr. O. Ulč

Evropa:

P. Chudožilov
J. Lion
J.J. Staněk
dr. R. Ströbinger

Jižní Afrika:

Buštelegraf - pseud.
Papua Nová Guinea:
I. Kwiatkowski
dr. M. Pfeleger

To cater for your P.C. needs now YOU NEED TO GO "HIRE"!

Breakdown, overload, special project? Whatever your reason for needing additional P.C. and/or peripherals. The simple and immediate answer is to hire your needs from TechRentals.

- No capital outlay.
- 1 week to long term Rental plans.
- You can test the equipment for future purchase.

We will deliver within 24 hrs.

TechRentals offers Australia's largest range of I.B.M., and top brand equipment to assure complete compatibility. We know P.C.'s and we offer personalised service to solve your problem now! TechRentals has purely professional sales and services support, Australia wide.

VIC. 879 2266 • N.S.W. 808 3055 • QLD. 875 1077
S.A. 344 6999 • W.A. 322 1085 • N.Z. (9) 50 4759

TR TECH-RENTALS
"When you need to go hire"

WORKSOUTH 159